

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

OCAK
ŞUBAT
MART
2012

HABER
BÜLTENİ

107

Somali Faaliyetleri

Somalili Öğrencilerin
Hayali Gerçek Oldu

Haiti Faaliyetleri

Haiti'ye Eğitim Desteği

Çalıştay

"Toplumsal Cinsiyet ve Din"

YARDIM 16 TON KAVURMA DEPREMZEDELER İÇİN VAN'A GÖNDERİLDİ

01 Mart - 30 Nisan
Tarihleri Arasında

Armağanınız *Kitap* Olsun!

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ
Diyanet İşleri Başkanı ve
TDV Mütevelli Heyeti Başkanı

Şimdi kardeşlik zamanı

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1989 yılından bugüne peygamber sevgisi etrafında toplumumuzu bütünleştirmek amacıyla kutlana gelen Kutlu Doğum Haftası'nın 2012 yılı ana teması, "Hz. Peygamber (s.a.s.), Kardeşlik Hukuku ve Kardeşlik Ahlakı"dır. Zira biz kardeşliği ondan öğrendik. O bize kardeşliğin sadece bir retorik, bir söylem ve bir edebiyat olmadığını öğretti. Doğulu-Batılı, Arap-Acem, Türk-Kürt, kadın-erkek, zengin-fakir, şehirli-köylü, işçi-memur, eğitilmiş- eğitimsiz, kariyerli-kariyersiz gibi yapay tüm ayrımları, iman kardeşliğinin potasında eritmeyi bize o öğretti. İnsanlık onunla vardı hakiki kardeşliğin tadına... O bize kardeşi kardeşe bağlayan en yüce değer sadece sevgi, ilgi ve muhabbet değil; aynı zamanda bir hak olduğunu bildirdi. Ona göre müminler birbirine hak bağı ile bağlıdır. Hak bağının kurucusu ise bizzat Cenab-ı Hakk'ın kendisidir. Nitekim ayette "Hep birlikte Allah'ın ipine (Kur'an'a) sınıksız sarılın. Parçalanıp bölünmeyin. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani sizler birbirinize düşmanlar idiniz de o, kalplerinizi birleştirmişti. İşte onun bu nimeti

sayesinde kardeşler olmuştunuz." (Âl-i İmran, 3/103.) buyrulmuştur.

Bu konuyu gündeme getirmemizin iki önemli sebebi vardır: Biri, insanları kardeşliğe mani olacak duygu ve yönelişlerden arındırmaya çalışmak; diğeri insanlarda kardeşliği yüreklerde pekiştirecek hususiyetleri inşa etmeye yönelmektir. Asıl amacımız kardeşliği bir söylem, bir retorik ve bir edebiyat konusu olmaktan çıkararak bir ahlak ve hukuk konusu hâline getirmektir. Bugün İslam coğrafyasının bir ilim ve medeniyet coğrafyasından bir zulüm ve mazlumiyet coğrafyasına dönüşmesinin en büyük sebebi, kardeşlik ahlakı ve kardeşlik hukuku ihlalidir. Oysa kardeşlik hukukunun çiğnendiği bir Müslüman dünyayı, kardeşlik ahlakının zedelenmediği bir İslam dünyasını Yüce Rabbimiz ateş dolu bir çukurun kenarında yaşamak olarak değerlendirmiştir. Böyle bir yaşam her an ateş dolu çukura düşme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu tehlikeden kurtulmanın yolu, her şeyden önce müminlerin kardeşliğinden geçmektedir. Bunun için kalpler arasında ülfetin sağlanması ve Cenab-ı Hakk'ın nimeti sayesinde kardeşler olduğumuzu bir kere daha hatırlamamız gerekmektedir. Çünkü bizim kardeşliğimiz Yüce Allah'ın bize en büyük lütfu, ikramı, ihsanı ve nimetidir. İslam kardeşliği soy, sop, renk, dil, bölge ve asabiyet temelinde bir kardeşlik değildir. Menfaat temelinde bir kardeşlik hiç değildir. Yüce değerler ve yüksek idealler etrafında bir kardeşliktir. İman ve takva ekseninde bir kardeşliktir. Yüce Rabbimizin ifadesiyle "Müminler ancak kardeşlerdir." (Hucurat, 49/10.)

Bir mezhebe, bir meşrebe, bir ideolojiye olan aidiyet ve mensubiyeti bizi asıl kardeş kılan İslam'a olan mensubiyetin önüne geçirme hareketlerinin, İslam coğrafyasında yaygınlaşması, kardeşliği yeniden inşa etmek için seferber olmamızı gerektirmektedir. Öyle ki Allah yolunda hizmet için meydana gelmiş bir-

likliklerde dahi kardeşlik ahlakı ve hukuku zaman zaman göz ardı ediliyor. Rahmet-i ilahiyi bile kıskanarak birbirinin cennetinin yolunu kesmeye çalışan kardeşlerin sayısı çoğalıyor. Kibir, buğz, öne geçme, riyaset, gıybet gibi yürekleri kemiren ve ihlası eriten duygular, insanların içinde kol gezip bulduğu bütün güzellikleri talan ediyor.

Evet, biz Müslümanlar için daima bir geçici ve küçük; bir de kalıcı ve büyük aidiyet ve mensubiyetlerimiz olmuştur. Bir aileye, bir ırka, bir gruba, bir mezhebe, bir meşrebe, bir cemaate, bir ideolojiye olan intisabımız ve mensubiyetimiz geçici, küçük mensubiyetlerimizdir. Asıl büyük aidiyet ve mensubiyetimiz, İslam ailesine olan mensubiyetimizdir. Önemli olan şairin "İntisabım ta ezeldendir Cenab-ı Ahmed'e" dediği gibi doğumunun 1441. yıl dönümünü kutladığımız Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa'ya (s.a.s.) olan intisabımızdır. Tarih boyunca Müslümanlar için en büyük tehlike, küçük mensubiyetleri kimliğe dönüştürerek bu büyük mensubiyetin önüne geçirmeye kalkışmak olmuştur. Irkçılık, mezhepçilik, meşrepçilik ve cemaatçılık üzerinden kardeşlik hukukunu çiğnemek ve bizi kardeş kılan değerleri yok saymak, aslında Peygamber Efendimiz olan intisabımızı hep gölgeleye gelmiştir.

Bu duygu ve düşünceler içerisinde Kutlu Doğum Haftası'nın bütün Müslümanların gönlünde kardeşlik duygusunun ve kardeşlik coşkusunun yeniden filizlenip yeşermesini, bütün davranışlarımızda kardeşlik ahlakı ve kardeşlik hukukunun yaşanmasını Yüce Rabbimden niyaz ediyor; başta ülkemiz ve gönül coğrafyamız olmak üzere bütün İslam dünyasının Kutlu Doğum Haftası'nı kutluyorum. Cenab-ı Hak'tan en büyük niyazımız, Sevgili Peygamberimizin sık sık özlemini dile getirdiği kardeşler topluluğu olmaktan hiçbir zaman uzaklaşmamaktır. ■

İÇİNDEKİLER

3 BAŞKANDAN

6 NOT DEFTERİNDEN

SOMALİ FAALİYETLERİ

- 7 Somalili Öğrencilerin Hayali Gerçek Oldu
- 11 Somali'de Gıda Yardımı Dağıtımı Devam Ediyor
- 12 Somalili Din Görevlilerinden Vakfımıza Teşekkür
- 14 Somali Büyükelçisi Vakfımızı Ziyaret Etti
- 15 Somali'de Çocuk Olmak

HAİTİ FAALİYETLERİ

- 16 Haiti'den Getirilen Kursiyerler Vakfımızı Ziyaret Etti
- 19 Haiti'ye Eğitim Desteği

YARDIM

- 20 16 Ton Kavurma Depremzedeler İçin Van'a Gönderildi

EĞİTİM

- 21 Vakfımız Uluslararası İlahiyat Fakültesi Öğrencileri İle Buluştu

ZİYARETLER

- 24 Filistin Heyeti

MAKALE

- 25 Günlük Hayatta Kur'an

ZİYARETLER

- 27 Osh Devlet Üniversitesi Rektör Yardımcısı

GÜNDEM

- 28 Yurt Dışı Eğitim Paydaşlar Toplantısı

KÜLTÜR

- 29 Vakfımızın Türk Tasavvuf Musikisine Armağanı...

MAKALE

- 30 Askıda Hurmadan Sadaka Taşlarına Uzanan Yardımlaşma Medeniyeti

İZLENİM

- 32 Uganda'da Mutluluğun Resmini Görmek

ŞENLİK

- 36 Kırgız Öğrencilerimiz Nevruz'u Kutladı

ÇALIŞTAY

- 38 "Toplumsal Cinsiyet ve Din" Konulu Çalıştay Düzenlendi

AİLE

- 40 TDV KAGEM İlk Aile Okulu Programını Tamamladı

KONFERANS

- 43 "Osmanlı'nın Son Döneminde" İslam'ı Seçen Kadınlar
- 44 Hz. Meryem
- 45 Hz. Hatice

46 TDV KAGEM HABERLER

ZİYARETLER

- 48 Tataristan Heyeti
- 49 Avusturya İslâm Cemiyeti Başkanı

ÖDÜL

- 50 Yılın Yardım Kuruluşu Ödülü
Türkiye Diyanet Vakfına

51 ATAMA

ÖNEMLİ ŞAHSİYETLER

- 54 Ömer Nasuhi BİLMEN

BİR AYET BİR HADİS

- 56 Her Zorlukla Birlikte
İki Kolaylık Vardır!

SAĞLIK KÖŞESİ

- 57 Romatizma:
Tanı ve Tedaviye Genel Bakış

61 YENİ YAYINLARIMIZ

Türkiye Diyanet Vakfı Adına Sahibi

Süleyman Necati AKÇEŞME
Genel Müdür

Genel Yayın Yönetmeni
İsmail PALAKOĞLU
Genel Müdür Yardımcısı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Arif MALKOÇ
Personel ve İdari İşler Müdürü

Yayına Hazırlayanlar
Yüksel SEZGİN
Mehmet Şükrü EROĞLU

Görsel İletişim
Mehmet ÖZTÜRK

Adres

Dr. Mediha Eldem Sokak No: 72/B
06640 Kocatepe - Ankara
T : (0.312) 417 12 35
F : (0.312) 417 12 45
İnternet Adresi
www.diyantetvakfi.org.tr

Yayımlanan makalelerin sorumluluğu yazarlarına aittir. Para ile satılmaz.

Baskı

TDV YAY. MAT. ve TİC. İŞL.
Alinteri Bulvarı 1256. Sokak No: 11
Ostim - Yenimahalle / ANKARA
T : (0.312) 354 91 31
F : (0.312) 354 91 32

Süleyman Necati AKÇEŞME
Genel Müdür

Değerli dostlar; insanlık anlayışının özünü sevgi, merhamet ve yardımlaşma duygusu oluşturur. Yüce dinimiz İslam da; sosyal dayanışma, adalet ve yardımlaşmaya bünyesinde geniş yer vermiş, biz inananları buna teşvik etmiş ve yanı başımızdakinin farkında olmamızı öğütlemiştir.

Dinin; fertleri bir arada tutan, karşılıklı sevgi ve saygı içinde birlikte yaşamayı kolaylaştıran yüce değerleri vardır. Bu yüzden dinin nihai hedeflerinden biri de kişinin güzel ahlak, kardeşlik, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma, paylaşım ve özveri gibi yüksek insani değerlerle donanmış olmasıdır.

İyi bir Müslüman ve iyi bir insan olarak, sahip olduğumuz insanı ve ahlaki değerleri fark etmek, bunları davranış bilincine ve yaşayan bir değer haline getirebilmek insani ve kurumsal sorumluluğumuzdur.

Ancak tek başına sorumlu olmak da yeterli değildir. Çünkü 'sorumlu olmak' farklıdır, 'sorumlu olduğunun şuurunda olmak' farklıdır. Arzu edilen ve istenilen, insanın kendisinin, hayatın, olayların, gidişatın farkında olması, bu sorumluluğu hissetmesi ve gereğini yerine getirmesidir. İşte yüce dinimiz insanlara bu anlayışı kazandırır. Dinin fertlere kazandırdığı anlayış ve hayat tarzı da zamanla toplumsal bir kültüre, ahlaka ve kimliğe dönüşür.

Sorumluluklarımız sadece kendimizle veya ailemizle de sınırlı değildir. Çevremize, komşularımıza, milletimize ve bütün insanlığa karşı da birtakım sorumluluklarımız vardır. Dünya, sorumluluklarını yerine getiren insanlar eliyle daha hoşgörülü, daha huzurlu, daha emin ve daha yaşanılır olur. Sorumluluklarını yerine getiren toplumlar, ahlaki ilkeleri ve sevgiyi her şeyden üstün tutar.

Değerli dostlar;

Herkes, ömrünü bir koşuşturma ile geçirmekte, bilim ve teknolojiye hız tanımayan dünyanın sunduğu hayatın akışı, insanı da beraberinde sürüklemektedir. Bu koşuşturma içinde insan ne kendisini ne de çevresindeki fark etme imkanı bu-

lamamaktadır. Artık günümüzde bireysellik, çıkar ilişkileri hayli ön plana çıkmış ve adeta dünyevileşme, maddileşme insanlığın bütün hayatını belirleyici hale gelmiştir.

Bu kaos içerisinde sıyrılarak, İslam'ın istediği insan modeline ulaşmak için; hayatı, barışı, sevgiyi, umudu, duayı paylaşmayı, yanı başımızdakini görmeyi, mesafeler ötesinden yükselen feryatları duymayı, biçarelere dualarımızı, yardım elimizi uzatmayı, bunların farkında olmayı ve bu farkındalığın gereği olan sorumluluğumuzu yerine getirmeyi hem bireysel, hem de kuramsal görevlerimiz arasında yer almasını sağlamalıyız.

Bütün bu sosyal ve ahlaki oluşumların farkında olmak, yaraları sarmak, kopanı birleştirmek, eksikliği tamamlamak ve sevgi, saygı, paylaşma, hoşgörü, sorumluluk bilinci gibi kavramların hayatımızda refleks haline dönüşmesi, sadece kendimiz için değil, bütün Müslüman coğrafyası ve içinde yaşadığımız dünyanın huzura ermesi açısından önemlidir.

Allah cümlemize farkında olmayı ve farkında olma şuuru nu nasip etsin.

Saygılarımla. ■

SOMALİ ÖĞRENCİLERİN HAYALİ GERÇEK OLDU

Somali'nin
mazlum halkına
kalbini ve gönlünü açan
Diyanet İşleri Başkanlığı
ve Türkiye Diyanet Vakfı
şimdi de kapılarını açarak
Somalileri öğrencileri
ülkemize getirdi.

02 Şubat 2012 Perşembe günü Somali'nin Mogadişu şehrinden havalandan Türk Hava Yollarına ait uçakla ülkemize getirilen 250 öğrenci için Esenboğa Havalimanında karşılama töreni düzenlendi. Törene Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti

Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez, Vakfımız Mütevelli Heyeti üyeleri, Vakfımız Genel Müdürü ve Genel Müdür yardımcıları ile devlet erkânı katıldı.

Tören Somali'den gelen yetim kız çocuğu Meryem Abra Abdullah'ın duygu ve düşüncelerini ifade eden konuşmasıyla başladı.

Bugünün hayrında çok önemli bir gün olduğunu belirterek konuşmasına Başlayan Meryem “Ben Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a teşekkür etmek istiyorum. Hayatım boyunca hep Türkiye’de eğitim almak istedim. Bu hayalimi gerçekleştiren Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı’na çok teşekkür ediyorum. Türkiye’ye gelen yetim çocuklar ve öğrencilerden biriyim. Bundan sonra sizleri merhametli bir anne ve baba olarak görüyoruz ve Türkiye’ye teşekkür ediyorum.” dedi.

Erkek öğrenciler adına bir konuşma yapan Adem Osman Şeyh Hasan da Türkiye’de olmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek, böyle bir fırsat verildiği için teşekkürlerini dile getirdi.

Diyaret İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı olarak mutlu bir gün yaşadığını ifade ederek konuşmasına başlayan Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez “Sizler bir ülkenin bir başka ülkeyi âbâd etmek için, ayağa kaldırmak için nasıl seferber olduğunun büyük bir örneğini görüyorsunuz. Bugün bir milletin çok uzakta da olsa bir kardeş milletin sorunlarıyla nasıl ilgilendiğini, onları ayağa kaldırmak için, onların zor ve sıkıntılı anlarında nasıl yanında olduğunun bir örneğini görüyoruz ve yaşıyoruz.” dedi.

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı olarak Ramazan ayında Afrika ve Somali için bir kampanya başlattıklarını belirten Görmez, bütün halkımız, devlet kurumlarımız ve sivil toplum kurumlarımızın Somali için seferber olduğunu, ancak gelecek için yapılan en büyük yatırımın ise eğitim” olduğunu söyledi.

“Somali’yi ziyaret ettikten sonra, Somali’ye sadece bugüne ait zorunlu yardımlar götürmenin yeterli olmadığını ve Somali’nin geleceğine yatırım yapmak gerektiğine inandıklarını belirten Mehmet Görmez bunun için eğitim

landığımız için Başkanlık ve Türkiye Diyanet Vakfı olarak kendimizi çok mutlu hissediyoruz. Ama bugün asıl mutluluğumuz; ülkem, milletim ve bütün insanlık adına, gerçekten o zor hayat şartları içerisinde koparak gelen yavrularımıza sahip çıkmaktır.” dedi.

“Siz artık yetim değilsiniz. Sizin burada artık anneleriniz, babalarınız var” diye öğrencilere seslenen Başkan Görmez, çok yakında uygulamaya koyacakları “Hâmi Aile Projesi”yle de Somalili yetimlerin ülkemizdeki gönüllü ailelerle tanışıp kaynaşacaklarını vurguladı.

konusuna ağırlık verdiklerini sözlerine ekledi.

Somali için yapılan kampanyalar kapsamında eğitim alanında gerçekleştirilen faaliyetlerle bugün en büyük yatırımın gerçekleştirildiğini kaydeden Başkan Görmez, Somali’den gelecek toplam 440 öğrencinin Türkiye’nin çeşitli fakültelerinde, liseğinde ve meslek liselerinde tahsil görececeklerini bildirdi. Öğrencilerden bazılarının ülkemizde master ve doktora yapacağını da aktaran Başkan Görmez, “inşallah öğrencilerimizden bazıları belki on yıl sonra Somali’yi ayağa kaldırmak için, Somali’yi merkeze

olarak Afrika’yı ayağa kaldırmak için seferber olacaklar” dedi.

Somali’de yetimhaneler ve engelliler için yapılan rehabilitasyon merkezlerinde Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı’nın hizmet verdiğini belirten Başkan Görmez, yeni bir yetimhanenin daha yapılmakta olduğunu da sözlerine ekledi.

“Başkanlık ve Türkiye Diyanet Vakfı olarak milletimizin emanetine sahip çıktığımız için kendimizi mutlu hissediyoruz” diyen Başkan Görmez konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Milletimizin bize verdiği emanetleri yerinde kul-

Törende bir konuşma yapan Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ da, Somali'den gelen kardeşlerimizi Türkiye'de karşılamaktan büyük bir memnuniyet duyduğunu belirterek "Devletimiz ve 75 milyon Türk vatandaşı adına hepiniz hoş geldiniz" dedi.

Somali'de yaşanan ve gözler önünde duran insanlık dramına bütün dünyanın gözlerini kapattığını, çığlıklara kulaklarını kapattığını

belirten Bekir Bozdağ; "Sayın Başbakanımızın, Sayın hanım efendi, çocukları ve Bakanlarla birlikte 2011 yılı içerisinde Somali'ye ziyareti Somali'nin tarihini değiştirdi. Somali Cumhurbaşkanı ve Başbakanı o zaman ifade ettiler. Bu ziyaret Somali'nin başına gelen en büyük olaylardan bir tanesidir. Çünkü bugüne kadar Somali'ye bir başbakan ailesiyle birlikte ilk defa geliyor ve bunu yapan da Türkiye'nin Başbakanı, Türkler dedi; bundan sonra da Somali'nin bahtı değişecek dediler ve zaman içerisinde gördük ki bundan sonra Somali'de çok şey değişmeye başladı." dedi.

Şu anda sivil toplum kuruluşları ve devlet kurumlarının Somali'de çok ciddi hizmetler sunduğunu ifade eden Bekir Bozdağ Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye

Diyanet Vakfı'nın bir Özürlüler Rehabilitasyon Merkezi ile dört yetimhanenin hizmet verdiğini, su kuyuları açıldığını ve hastanelerin inşa edildiğini söyledi.

Somali'de toplu konutlar, okullar ve meslek liselelerinin inşa edildiğini belirten Bekir Bozdağ, Başbakanımızın talimatları doğrultusunda öğrenciler getirildiğini ve bu çerçevede Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından getirilecek öğrencilerin Türkiye'de çeşitli okullarda eğitim alacaklarını sözlerine ekledi.

Türkiye'de eğitim alan öğrencilerin iki ülke arasında kardeşlik bağının güçlenmesine önemli katkı sağlayacağını belirten Bekir Bozdağ, sözlerinin sonunda öğrencilere tekrar hoş geldiniz diyerek, kendilerine sahip çıkılacağını söyledi. ■

SOMALİ'DE GIDA YARDIMI DAĞITIMI DEVAM EDİYOR

Türkiye Diyanet Vakfı ve Diyanet İşleri Başkanlığı olarak Somali'de yürütülen faaliyetlerimiz artarak devam ediyor. Somali halkının geleceği için eğitim alanında önemli hizmetler gerçekleştiren Türkiye Diyanet Vakfı; bir yandan da insani yardım faaliyetlerine devam ediyor.

Somali'de yaşanan kuraklık ve kuraklığın beraberinde getirdiği açlık sıkıntısı ile baş başa kalan Somali'nin Aylasha bölgesinden göç etmek zorunda kalan göçmenlere Vakfımız tarafından gıda dağıtımı yapıldı.

Mogadishu'ya en yakın şehirlerden biri olan Aylasha'dan binlerce insan gıda bulmak amacıyla göç et-

mek zorunda kaldılar. Hodan kampı civarına yerleşen mülteciler imkansızlıklar içinde hayatlarını devam ettirmeye çalışıyorlar ve bu durumdan en çok çocuklar ile kadınlar olumsuz şekilde etkileniyor. Bu insanların ihtiyacını gidermek ve yaralarına merhem olmak amacıyla Vakfımız tarafın-

dan toplam 2 kamyon dolusu gıda kolileri Hodan kampında yaşayan mültecilere dağıtıldı.

Toplam 1000 çuvaldan oluşan yardım kolilerinin içerisinde 5 litrelik teneke zeytinyağı, 3 kg. toz şeker, makarna, 5 kg. un, süt tozu, buğday yarması, 3 kg. bebek bisküvisi yer aldı. ■

SOMALİLİ DİN GÖREVLİLERİNDEN VAKFIMIZA TEŞEKKÜR

2 Şubat 2012 Perşembe günü Somali'nin Mogadişu şehrinde ülkemize getirilen ve Konya Selçuk Dini Yüksek İhtisas Merkezinde kursa tabi tutulan 37 din görevlisi Vakfımızı ziyaret etti.

Din Görevlileri için Vakfımız Genel Merkezinde yemekli bir toplantı düzenlendi. Toplantıya Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti II. Başkanı Mazhar Bilgin, Vakfımız Genel Müdürü Süleyman Necati Akçeşme, Genel Müdür Yardımcıları İsmail Palakoğlu ve Mustafa Tutkun, Diyanet İşleri Başkanlığının ilgili daire

başkanları ile Selçuk Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürü Süleyman Sarı katıldı.

Toplantıya başkanlık yapan Vakfımız Mütevelli Heyeti II. Başkanı Mazhar Bilgin din görevlilerine hitaben yaptığı konuşmada, Cenab-ı Hak'ın Kur'an-ı Kerim'de bütün Müslümanların kardeş olduğunu belirttiğini ifade ederek, Müslümanların evvelden kardeş olduğunu ve mahşerde de kardeş olarak haşrolacaklarını söyledi.

Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (SAV)'in de bir hadisi şerifinde, bütün

Müslümanların bir vücudun azası gibi nitelendirildiğini ve bu vücuttan bir uzvun arızalanması durumunda bütün vücudun sıkıntı çekeceğinin ifade edildiğini belirten Mazhar Bilgin "Bir Müslümanın da sıkıntıya düşmesi durumunda bütün Müslümanlar aynı dertle dertlenmektedir. Biz Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı olarak bu ayet ve hadis çerçevesinde kardeşliğimizin bir gereği olarak sizinle irtibat kuruyoruz." dedi.

Somali'nin Türklerin gönül coğrafyasında yer aldığını

belirten Mazhar Bilgin “İman kardeşliğimizin bir gereği olarak Somali’ye ve bütün İslam coğrafyasına gönlümüzü açtık. Bu anlayışın bir gereği olarak da sizleri Türkiye’ye davet ettik ve Konya’da eğitim görmenizi arzu ettik. Ümit ediyorum ki ülkemizin tecrübelerinden istifade ettiniz ve Türkiye’yi daha iyi tanıma imkanı buldunuz. Somali’ye döndüğünüz zaman burada edindiğiniz tecrübeleri, izlenimlerinizi oradaki kardeşlerimize anlatacaksınız. Sizler Somali için çok önemlisiniz, Somali’nin kaderinde önemli roller üstlenmektesiniz, Somali’nin gençlerine geleceğine sizler şekil vereceksiniz. Bu açıdan inşallah bundan

sonra Somali’de daha güzel hizmetler gerçekleştireceksiniz, daha faydalı olacaksınız. Biz de Somali’ye gelişmiş ve ilerlemiş olarak görmekten büyük mutluluk duyacağız.” dedi.

Somalili din görevlileri adına bir konuşma yapan ekip başkanı Türkiye’de olmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek, “Diyanet İşleri Başkanlığına ve Türkiye Diyanet Vakfına ülkemize yaptığı yardımlar ve gerçekleştirilen hizmetler için ne kadar teşekkür etsek azdır. Bizleri ülkenizde ağırlamanız, konuk etmeniz, Türklerin bize duyduğu sevginin bir göstergesidir. Biz de aynı duygularla sizleri seviyoruz.” dedi.

Türkiye’ye geldiklerinde eğitim görmek üzere Konya’ya götürüldüklerini belirten Somalili Din Görevlisi “Konya halkı bize sahip çıktı, bizi kucakladı ve bizleri çok güzel ağırladı. Konya halkı, Konya’nın kendisi gibi çok mübarek. Konya’da kaldığımız süre içerisinde bir çok ziyaret yerlerine gitme imkanımız oldu, neredeyse bizler de Konya’lı olduk diyebilirim. Bizler Somali’ye dönünce burada edindiğimiz güzel intibalarımızı halkımıza anlatacağız. Bizler yıllardır Osmanlı’yı İslam’a hizmet eden bir millet olarak okuduk ve öğrendik. Bizler şu anda ecdadınıza duyduğumuz sevgi ve muhabbeti sizlere de duyuyoruz.” dedi. ■

SOMALİ BÜYÜKELÇİSİ VAKFIMIZI ZİYARET ETTİ

Somali Büyükelçisi Nur Sh. Hamud Vakfımızı ziyaret ederek, Vakfımız Genel Müdürü Süleyman Necati Akçeşme ile görüştü.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Somali halkı için yaptığı yardımlar ile Somali'nin geleceğine yönelik yürütülen hizmetlerin takdire şayan olduğunu belirten Hamud, "Somali halkı 22 yıldır çok zor şartlar altında yaşam mücadelesi vermektedir. Tüm dünyanın göz ardı ettiği Somali, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ülkemizi ziyareti ile tekrar dünyanın gündemine geldi. Bizim için yaptığınız yardımlar, yatırımlar hafızamızdan hiçbir zaman silinmeyecektir. Somali halkı ve gelecek nesillerimiz bunu hep yadedecektir. Somali için yapılan faaliyetlerinizi tarih

yazacaktır. Bizim için yapılan yardımlara ne kadar teşekkür etsek azdır." dedi.

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfının Somali'de gerçekleştirdiği yetimhane, özürllülere yönelik hizmetler, gıda yardımı dağıtımını, dini ve sosyal alandaki faaliyetlerinin çok önemli olduğunu dile getiren Nur Sh. Hamud, özellikle eğitim alanında sunulan hizmetlerin büyük önem taşıdığını ifade ederek "Sizlerin ülkemizden öğrenci getirerek ülkenizde bu öğrencileri eğitime tabi tutmanızı çok önemsiyoruz. Bu çocuklar Somali'nin ayağa kalkmasında, Somali'nin kalkınmasında büyük roller üsteleneceklerdir. Ayrıca Türkiye ile Somali arasında bir köprü vazifesi kuracaklardır." dedi.

Türkiye'yi kendilerine model aldıklarını sözlerine

ekleyen Hamud "Türkiye büyük ve güçlü bir ülke, biz de Türkiye'yi kendimize örnek alıyoruz. Somali'nin kalkınması için işbirliği içerisinde olmayı ve desteklerinizin devam etmesini istiyoruz." dedi.

Vakfımız Genel Müdürü Süleyman Necati Akçeşme de Somali ve Türk halkının kardeş olduğunu, Somali halkının sıkıntılarının ortadan kalkması için Türkiye Diyanet Vakfı olarak imkanlar ölçüsünde her türlü yardım ve desteğin verileceğini belirterek, "Biz tüm Müslümanları kardeş olarak görüyoruz, sizlerin çektiği sıkıntıyı yüreğimizin derinliklerinde hissediyoruz, Somali'ye yönelik hizmetleri bir yardımdan öte bir sorumluluk ve görev olarak gerçekleştirmeye çalışıyoruz." dedi. ■

SOMALİ'DE ÇOCUK OLMAK

Somali'de çocuklar ağlar
Sessiz sedasız
Somali'de yürekler yanar
Bacasız dumansız.
Somali'de annelerin yüzleri
Bezgin ve mutsuz.
Somali'de babalar gördüm
Yorgun, uykusuz.
Somali'de gözler gördüm
Kırgın ve umutsuz.
Somali'de bir yetim çocuk
Vurdu beni kurşunsuz.
Gözlerinin içini, gözbebeğime döktü
Kelimesiz, hecesiz.
Somali'de bir dünya çöktü
Sessiz ve gürültüsüz.
Somali'de duyulmaz kalplerin atışı
Somali dermansız.
Somali ümmetin sarp yokuşu
Çıkılmaz dayanışmasız
Somali'de evler
Kapısız penceresiz
Somali'de gövdeler
Ayaklı, başsız.
Saraydaki şahlar
Kaftansız taçsız
Somali bahtsız.

Ahmet ÇELİK

HAİTİ'DEN GETİRİLEN KURSIYERLER VAKFIMIZI ZİYARET ETTİ

Haiti'deki Müslümanların temel dini bilgilerini artırmak amacıyla Vakfımız tarafından ülkemize getirilerek kursa tabi tutulan 15 din görevlisi ile İslam dininin doğru anlaşılıp aktarılması amacıyla Haiti'den ilahiyat eğitimi görmeleri için ülkemizde bulunan 5 öğrenciden oluşan heyet Vakfımızı ziyaret etti.

Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez, Mütevelli Heyeti Üyelerimiz ve Vakfımız Genel Müdürü, Diyanet İşleri Başkanlığı Eğitim Hizmetleri Genel Müdürü ile Genel Müdür Yardımcılarımızın da katıldığı toplantıda Haiti'deki dini durum, kursiyerlerin ülkemizde aldığı eğitim ve ileriye dönük olarak yapılacak hizmetlerle alakalı görüşmeler yapıldı.

Toplantıda bir konuşma yapan Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez Haiti'den gelen misafirleri ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek "Dünyanın çok uzak bölgesinden ülkemize gelen siz kardeşlerime en kalbi sevgilerimi sunuyorum." dedi.

Haiti ülkesi ile ilk tanışmasının, Haiti'de bulunan Bilal Vakfı tarafından kendisine

“ Sizler buradaki eğitimlerinizi tamamlayıp ülkenize dönünce tüm Haiti’yi aydınlatacak birer ışık olacaksınız. ”

gönderilen bir mektup ile başladığını belirten Mehmet Görmez, Haiti’nin tarihi ve bugünkü durumunu anlatan ve yardım talebinde bulunan mektubu okuduktan sonra Haiti’ye heyet gönderdiğini ve bu vesile ile ikili ilişkilerin başladığını söyledi.

Haiti’den üç kişilik bir heyetin geldiğini ve Haiti’nin ihtiyaçlarını kendilerine ilettiğini belirten Mehmet Görmez, ihtiyaçların giderilmesi için karar alındığını, ancak yardımlar başlamadan Haiti’de deprem meydana geldiğini ve depremden sonra Haiti’ye bir heyet daha gönderdiklerini belirterek “Deprem kardeşlik bağlarımızı daha güçlendirdi ve bizleri daha da yakınlaştırdı. Haiti’ye gönderdiğimiz heyet buranın ihtiyaçlarını belirleyerek bizlere ulaştırdı. Biz de Haiti’deki ihtiyaçları gidermek için bir çaba içerisindeyiz. İnşallah kısa zamanda Haiti’deki mes-citlerin İslam nezafetine uy-

gun hale gelmesini sağlayacağız. Din hizmeti ve dini eğitim konusunda elimizden gelen yardımı yapacağız. Bu yardımlarımız yalnızca Haiti’de yaşayan Müslümanları değil, tüm Haitilileri kapsayacak şekilde olacaktır. Ancak Müslümanların mescit ve eğitim ihtiyaçları öncelik arzedecektir.” dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından Haiti’de bir merkez açılacağını ve bir koordinatör görevlendirileceğini belirten

Mehmet Görmez, “Ancak sizlerin her biri bizim koordinatörümüzsünüz. Hep birlikte Haiti’deki Müslüman kardeşlerimizin ve diğer kardeşlerimizin yanında bulunacağız” dedi.

Haiti’den ülkemize eğitim görmek için gelen bayanların varlığını önemsediklerini de söyleyen Mehmet Görmez “Çünkü hanımlar gelecek nesilleri yetiştirenlerdir, bu açıdan hanımların burada olmasını ve eğitim almalarını önemsiyorum.” dedi.

Türkiye’deki Kur’an kursları, imam hatip liseleri ve ilahiyat fakülteleri hakkında bilgi veren Mehmet Görmez, “İnşallah sizler buradaki eğitimlerinizi tamamlayıp ülkenize dönünce tüm Haiti’yi aydınlatacak birer ışık olacaksınız” dedi.

Toplantıda bir konuşma yapan Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Üyesi Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz da, Haitili heyeti Türkiye’de görmekten duyduğu memnuniyeti dile getirerek, “Bizim İslam tarihinde ilklerden olmak çok önemlidir. Kur’an-ı Kerim’de Allahu Teala ilk Müslümanlardan olan muhacirleri ve Ensarı övmektedir. Sizler Haitili Müslümanların hem muhacirisiniz, hem ülkenize döndüğünüzde Ensarı olacaksınız.” dedi.

Allah’a kul olmak ve Peygambere ümmet olmak şerefiyle şereflendikten sonra böyle bir ilmi yola çıkmış olmanın takdire şayan bir husus olduğunu dile getiren Hasan Kamil Yılmaz, Allahu Teala’nın inananları üstünler olarak saydığını belirterek “İman, ilim ve amel; üçü birleşince ortaya müthiş bir enerji çıkıyor, sizler bunun peşindesiniz. İnanan ve birbirini seven insanların bir arada bulunması da bizim kültürümüzde

ayrı bir anlam ifade etmektedir.” dedi.

Hayatın yalnızca dünya hayatından ibaret olmadığını, Ahiret hayatının da bulunduğunu belirten Hasan Kamil Yılmaz “Biz Allah’a ve Ahirete inanıyoruz, bizim inancımıza göre hayat yalnızca dünya hayatından ibaret değildir. İnanan ve inandığını yaşayan insan mutlu ve huzurlu bir insandır ve dünyada da Ahirette de mutlu olacaktır. Siz bunları öğrenmek yaşamak ve ülkenize taşımak üzere buradasınız.” dedi.

Heyet adına konuşma yapan kursiyerler de, Türkiye’de bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek, Türkiye ile Haitili Müslümanların arasında oluşan kardeşlik duygusunun geliştirilmesi için ellerinden gelen her çabayı sarfedeceklerini, buradan aldıkları eğitimin ışığını Haiti’ye yansıtacaklarını söylediler. ■

HAİTİ'YE EĞİTİM DESTEĞİ

Diyaret İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından Haiti'de yaşayan Müslümanlar için yapılan yardımlar halkasına eğitim desteği de eklendi.

Haiti'nin gelecek nesillerinin daha donanımlı olmaları ve Haiti'nin içinde bulunduğu zor şartlardan kurtulmasına yardımcı olmaları amacıyla, Türkiye Diyanet Vakfı tarafından Haiti'nin Cape Heitien şehrinde yapımı daha önceden başlayan ancak imkânsızlıklar sebebiyle yarım kalan bir okulun inşası tamamlanarak eğitim ve öğretime açıldı.

Toplam 250 öğrencinin eğitim gördüğü yapımı yarım kalan okulun inşaatını tamamlayan Türkiye Diyanet Vakfı, bu okulda eğitim göre-

cek öğrencilerin en iyi şekilde yetişmeleri için imkânları ölçüsünde desteğini devam ettirecek.

Daha önce Haiti'ye heyetler göndererek incelemelerde bulunan Türkiye Diyanet Vakfı, Haiti'den getirdiği din görevlileri, öğrenciler ve orada gerçekleştirdiği aynı yardımlarla bu alanda önemli hizmetler ifade etmektedir.

Haiti'nin geleceği için de yatırımlarda bulunan Türkiye Diyanet Vakfı, eğitim ve öğretime açtığı okulla bu alanda da önemli bir boşluğu doldurma gayretindedir.

Açılan okulun bahçesine bir su kuyusu da açan Türkiye Diyanet Vakfı, buraya kurduğu filtreleme sistemi ile öğrencilerin temiz ve sağlıklı su kullanımını da sağladı.

Türkiye Diyanet Vakfının Haiti'ye yönelik; eğitim, kültür, sosyal, dini ve hayri yardımları artarak devam edecektir. ■

16 TON KAVURMA DEPREMZEDELER İÇİN VAN'A GÖNDERİLDİ

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı işbirliği içerisinde yürütülen, 2011 yılı Vekalet Yoluyla Kurban Organizasyonu çerçevesinde Kurban Bayramında Et ve Balık Kurumuna kestirilen kurbanlardan elde edilen kavurmalardan 16 tonu 800'er gramlık konserve kutular halinde Van'a gönderildi.

Et Balık Kurumu Ankara kombinasında işlenen ve kavurma haline getirilen etler 18.01.2012 tarihinde Van ve Erciş depreminde zarar gören vatandaşlarımıza dağıtılmak üzere yola çıktı.

Konserve tipi kavurma etlerin 12.000 adeti Van merkezde, 8.000 adedi de Erciş'te Türkiye Diyanet Vakfı il ve ilçe şubeleri tarafından ihtiyaç sahibi vatandaşlara dağıtılacak.

Van ve Erciş'te meydana gelen depremde zarar gören vatandaşlarımızın yaralarını sarmak için

bütün imkanlarını seferber eden Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı, bugüne kadar kurduğu aşevlerinde sıcak yemek çıkararak dağıtımını gerçekleştirmiş, ibadetlerini yapmaları için mescitler kurmuş, battaniye, katalitik soba, gıda paketi dağıtımında bulunmuş, çadır kurarak vatandaşlarımızın soğuk kış şartlarını sorunsuz bir şekilde atlatabilmeleri için çalışmalar gerçekleştirmiştir.

Bu vesile ile hem Vekaletle Kurban Kesim Organizasyonuna, hem de Van depremi için başlatmış olduğumuz yardım organizasyona katılmak suretiyle Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfına duyduğunuz güvene teşekkür eder, yardımlarınızın Cenab-ı Hak katında makbul olmasını niyaz ederiz. ■

VAKFIMIZ ULUSLARARASI İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ İLE BULUŞTU

Diyaret İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından Avrupa Ülkelerinden İlahiyat eğitimi için Türkiye'ye getirilen ve Türkiye'de ilahiyat eğitimi gören Uluslararası İlahiyat Fakültesi öğrencileri, 25.12.2011 Pazar günü Türkiye Diyanet Vakfında verilen kahvaltıda bir araya geldi. Kahvaltıda Diyanet İşleri ve Türkiye Diyanet Vak-

fı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof.Dr.Mehmet Görmez, Türkiye'nin Berlin büyükelçisi Hüseyin Avni Karslıoğlu, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi Prof. Dr. Mehmet Emin Özafşar, Dış İlişkiler Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Paçacı, Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti İl. Başkanı Mazhar Bilgin, Türkiye Diyanet Vakfı Genel

Müdürü Süleyman Necati Akçeşme ve Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdür Yardımcısı İsmail Palakoğlu ile birim amirleri ve Uluslararası İlahiyat öğrencileri katıldı.

Sohbet havasında geçen ve oldukça duygulu anların yaşandığı toplantıda Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez öğrencilere hitaben bir konuşma yaptı.

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ
Diyanet İşleri Başkanı
TDV Mütevelli Heyeti Başkanı

Başkan Görmez konuşmasında, uzun süren bir mücadelenin ardından hayata geçirdikleri Uluslararası İlahiyat Programının, bugün gelinen noktada, başlangıçtaki amacının çok daha ötesinde bir "İslam ve Avrupa Projesi"ne dönüştüğünü vurguladı.

2006 yılında yalnızca 40 öğrenci ile başlayan programın, bugün 397 öğrenci ile yoluna devam ettiğini ifade eden Başkan Görmez, şunları kaydetti:

"İslam dini, yeryüzünde; özellikle Batı'da zor bir süreçten geçiyor. Toplamların kalplerine İslam korkusu salınmaya çalışılıyor. İslam yanlış anlaşılıyor. Bu da toplumların huzurunun kaçmasına neden oluyor. Biz bu yapı içerisinde oluşturacağımız ilmi ortamla, sizlerin yerine getireceğiniz özverili çalışmalar ile bu korkuyu ortadan kaldıracğıız. Bu program sadece Avrupa'da değil, tüm yeryü-

Hüseyin Avni KARSLIOĞLU
Türkiye Cumhuriyeti
Berlin Büyükelçisi

zünde insanlığın aydınlığı için aydın insan yetiştiren büyük bir projedir."

İslam dünyasında alim yetiştiren mekanizmaların yavaşladığına dikkat çeken Başkan Görmez, bu program dahilinde Çin'den, Rusya'dan, Balkanlar'dan, Afrika'dan ve Avrupa'dan gelen öğrencilerin İstanbul ve Ankara'daki ilahiyat fakültelerinde eğitimlerini tamamlayarak ülkelerine döneceklerini ve İslam'a hizmet edeceklerini kaydetti.

Okul döneminden hatıralarını da öğrencilerle paylaşan Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez, öğrencilerin aldıkları bu eğitimin kendileri ve hizmet edecekleri toplumlar için çok önemli bir temel oluşturacağını söyledi.

İslami ilimler dünyasına girmek için fakültenin bir anahatar rolü olduğunu vurgulayan

Prof. Dr. Mehmet Emin ÖZAFŞAR
Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı
TDV Mütevelli Heyeti Üyesi

Başkan Görmez, İslami ilimlerin çok daha büyük bir gayret ve ona uygun bir yaşantı istediğini öğrencilere hatırlatarak, bunu başarmaları halinde insanlığı aydınlatan birer kandil olacaklarını söyledi.

Kahvaltıda duygulu bir konuşma yapan Türkiye'nin Berlin Büyükelçisi Hüseyin Avni Karslıoğlu da, böylesine ulvi bir görevi üstlenen öğrencilere, onları yetiştiren anne babalarına ve onları yetiştiren hocalar ile böylesine güzel projeyi başlatan Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfına teşekkür etti.

Babasının da 1961 yılında Almanya'ya gittiğini, dolayısıyla öğrencilerin hissiyatını yakından bildiğini kaydeden Büyükelçi Karslıoğlu, gittiği ülkelerde görevi boyunca edindiği tecrübelerini öğrencilerle paylaştı.

Nesiller arasında komünikasyon kurmanın önemine işaret eden Karslıoğlu, Almanya'da

Prof. Dr. Mehmet PAÇACI
Diyanet İşleri Başkanlığı
Dış İlişkiler Genel Müdürü

büyük işler başaracaklarını, bunu da Almanlara rağmen değil Almanlarla birlikte başaracaklarını söyleyerek, “Sizler bilim ve gönül insanısınız, hem imam, hem vaiz, hem rehber, hem tercüman, hem de psikologsunuz. Bu itibarla Anadolu insanı ile Avrupalı insanlar arasında köprü olacaksınız.” dedi.

Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Emin Özafşar da konuşmasında üç günlük Avrupa seyahatinden yeni döndüğünü ifade ederek, halen Avrupa’da yaşanan olaylar hakkında öğrencilere özet bir bilgi aktardı. Öğrencilerin geleceğe yönelik projelerde üstlenecekleri rollerin değerini anlatan Özafşar, özellikle 11 Eylül olaylarından sonra, Avrupa’da başlayan bir kaygının olduğuna, bu kaygının da gerilim ortamı meydana getirdiğine, gerilim ortamında da sağlıklı bir iletişimin olamayacağına işaret ederek, bu kaygı-

nın yersizliğini anlatma görevinin de bu gençlere düştüğünü ifade etti.

Kahvaltıda bir konuşma yapan Diyanet İşleri Başkanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Paçacı da, Uluslararası İlahiyat programı ve bu programın süreci hakkında bilgi verdi. 2006 yılında başlayan bu proje kapsamında, okulun bu yıl üçüncü mezunlarını vereceğini kaydetti. Mehmet Paçacı, bu proje kapsamında; Almanya, Fransa, Belçika, Hollanda, Avusturalya, İtalya, İngiltere, Amerika, İsviçre ve Kanada’dan toplam 397 öğrencinin eğitim-öğretim gördüğünü belirterek, bunlardan 13’ünün yüksek lisans yaptığını belirtti.

Kahvaltıda öğrenciler de konuşmalar yaparak duygu ve dilekleri ile temennilerini dile getirdiler. Öğrencilerden Rabia Akdeniz, bu projeye 2008 yılında Almanya’dan dahil olduğunu ifade etti. Hannover Üniversite-

sinde matematik mühendisliği okurken bu projenin başlamasıyla birlikte Uluslararası İlahiyat Programına kaydolduğunu ve bugün geldiği noktada doğru ve isabetli karar verdiğini ve bu tercihten mutluluk duyduğunu belirtti. Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfının kaliteli insan yetiştirdiği kanaatinde olduğunu ifade eden Akdeniz, ilahiyatta okurken yarım bıraktığı matematik mühendisliğini de tamamladığını sözlerine ekledi.

Programda öğrencilerden; Belçika’dan programa katılan Halil Akbel, Almanya’dan Hasan Agah Türk ve Hatice Sultan Atmaca ile Fransa’dan Yeliz Bostancı da duygu ve düşüncelerini paylaştılar.

Program; Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof.Dr. Mehmet Görmez’in öğrencilere teşekkür etmesiyle son buldu. ■

FİLİSTİN HEYETİ

Filistin Gazze Yönetimi Vakıflar ve Din İşleri Bakanı Salih H. Salih Alreqed ve beraberindeki heyet Vakfımızı ziyaret etti.

Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez'in de iştirak ettiği toplantıya, Vakfımız Mütevelli Heyeti II. Başkanı Mazhar Bilgin, Diyanet İşleri Başkanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Paçacı, Vakfımız Genel Müdürü Süleyman Necati Akçeşme ve Vakfımız Genel Müdür Yardımcıları İsmail Palaçoğlu ile Mustafa Tutkun katıldı.

Vakfımız tarafından heyet onuruna verilen yemek sonrası yapılan görüşmede; Türkiye Diyanet Vakfının yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirdiği hizmetler anlatıldı. Türkiye Diyanet Vakfının öncelikli hizmet alanlarının başında Diyanet İşleri Başkanlığı hizmetlerini desteklemek olduğu, bunun yanı sıra, eğitim, kültür, sosyal, dini ve ilmi alanda önemli hizmetler gerçekleştirdiği belirtildi.

Türkiye Diyanet Vakfının yurt dışına yönelik de önemli hizmetler yürüttüğü dile getirilen toplantıda, Vakfın Afrika'da, Balkanlarda, Avrupa'da ve Orta Asya Cumhuriyetlerinde gerçekleştirdiği hizmetler anlatıldı.

Filistin Gazze Yönetimi Vakıflar ve Din İşleri Bakanı Salih H. Salih Alreqed de yaptığı konuşmada;

Türkiye Diyanet Vakfında olmaktan va vakfı tanımaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek, Filistin ve Türk halkının kardeş olduğunu ve hatta coğrafi olarak da aynı meridyen üzerinde bulunduğunu dile getirerek, dini, kültürel ve ilmi alanda gerçekleştirecek etkinliklerde Türkiye Diyanet Vakfı ile işbirliği içerisinde bulunmaktan mutlu olacaklarını söyledi.

Gazze'de bir çok vakıf arazisinin bulunduğunu belirten Alreqed, bu araziler üzerinde külliye tarzında okulların inşa edilmesi, Gazze'ye yapılan saldırılar sonucunda tahrip olan camilerin onarılması ve Osmanlı mimari tarzında yeni mescitlerin de yapılmasını talep etti. ■

GÜNLÜK HAYATTA KUR'AN

Geçen asırlar boyunca Kur'an bağluları, Ehl-i Kur'an; O'nu sadece büyük bir heyecan ve zevkle okumak ve ona içten gelen sınırsız bir ihlas ve samimiyetle saygı göstermekle kalmayıp, aynı zamanda hayatın bütün alanlarında yaşam ilkelerini ve hayat düsturlarını ondan çıkarıyorlardı. Kur'an, ilk ve tek kıraat kitabı olmuştur. O aynı zamanda, her türlü ibadet ve duanın eda edilmesinde kullanılan ve okunan tek tilavet malzemesini oluşturuyordu.

Tefekkür, tezekkür ve teemmül kitabı olarak Kur'an, Müslüman düşünce ve zihin yapısını ağır ağır ve temelden şekillendirdi. O'na yeni bir hüviyet kazandırdı.⁽¹⁾

Gerçekte, Müslüman-mü'min, Kur'an'ın dünya görüşü açısından hayat olaylarına bakıyordu. Cari hayatta Kur'an'ın tesirlerini müşahade etmek basit ve çok kolaydı. Müslüman çocuğun, ilk yaşlardan itibaren Allah'ın kitabını ezberlemesini hatırlatırmak bunlardan ancak birisidir. Bu tarz bir eylem daha sonra o çocuğun olgunluk çağında, onun hayatını derinden etkileyecektir. Kısaca ve kesinlikle ifade etmek gerekirse, Kur'an, "her olayın değerlendirilmesini, açıklamasını ve ifade tarzını düzenleyen, müspet ve vahyedilmiş bir dünya sistemidir, düzenidir".⁽²⁾

Kur'an, diğer pek çok yönüyle mü'minin hayatına karışır, müdahale eder. O biri için andaç olurken, bir başkası için ihtiyaç hissettiği bir ke-

"Kur'an
her olayın
değerlendirilmesini,
açıklamasını ve
ifade tarzını düzenleyen,
müspet ve
vahyedilmiş
bir dünya sistemidir,
düzenidir."

lime veya terim konusunda sözcükler, ıstılahlar, kavramlar dünyasıdır. Müslümanların kutsal kitabı öylesine önemli ve saygın bir yere sahiptir ki, onun yerini bir başka öge ile doldurmak asla mümkün değildir. Kur'an, Müslüman'ın günlük hayatına o denli yapışmıştır ki onu ondan ayırmak hiçbir zaman söz konusu olamaz. Kur'an sayesinde Müslüman, gideceği yolun karanlıklarını aydınlığa çevirir. O, karanlık yolu aydınlık yapar. Kur'an'da kendisi için sağlam ve çok iyi bir rehber kılavuz bulur. Onun için Allah'ın kitabı, sürekli olarak uygulanabilecek yeni eylemler ve düşüncelerine yol ve kapı açan, izin veren tanımlar, tavsiyeler ve izahlar ihtiva eder.⁽³⁾ Müslümanın gelecek hayatını belirleyen ve hazırlayan, her türlü zorluğu çözen kitap Kur'an'dır.

Zehebi, et-Tefsir ve'l Müfessirün adlı eserin hemen başında, hatırı sayılır önemli birkaç sayfayı, Kur'an'ın önemine ve genel olarak Müslüman hayatına etkisine tahsis etmiştir.⁽⁴⁾

Tefekkür, tezekkür, düşünce, akıl ve nazar kitabı sıfatıyla Kur'an'ın Müslüman üzerindeki rolü nedir? Kur'an talebesi, Kur'an'ı okuyan ve inceleyen kişi, gözünü önce bizzat kendi etrafında dolaştırır. Müşahedeyi her şeyden önce kendi üzerinde yapar. Bunun akabinde derhal, Allah'ın rakipsiz, eşsiz, benzersiz, sonsuz kudretini görür ve kavrar; böylece Yaratıcı Allah'ın insana her bakımdan sunduklarının faydasını kavramaya çalışır. Sonuçta

mü'min kişi, Mutlak Güç ve Kudret sahibi Allah inancı ve düşüncesiyle ve Kur'an'da yer alan ilahi emirlerle çepe-çevre kuşatılmış olur. Kur'an sayesinde, Kur'an'ın hazırlamasıyla, dünyada bir yeni tip insan ortaya çıkmıştır. Bu Müslümandır. Bu insan tipi, inkâr edilemez bir tarzda Kur'an'ın eseridir.

Massignon'a göre, Kur'an'ın kaydedilmesi gereken iki orijinal, benzersiz yönü vardır: Birincisi; kronolojik tenzilin, kaydedilişin başlangıcında, ilk vahiylerde secili, pek çok ayet ve sure halinde parçalar ihtiva eder. Ancak gerektiğinde secili, nesir ifade akışını bozmayarak kesilir. İkinci orijinallığı ise, kapalı ve imâlî ikaz ve uyarı yapısıdır. Bunu, hakim düşüncesi, niyeti, asıl verilmesi gereken mesajı vermek üzerinde tefekkür ve tezekkürü sağlamak için yapmaktadır. Nakleden ve tebliğ eden elçinin bunda herhangi bir etkisi yoktur.⁽⁵⁾

Bize göre, Kur'an'ın üçüncü bir orijinal yönü vardır. O da şudur: Önceki ilahi kitaplarla mukayese edildiğinde Kur'an, parçalar halinde yirmi üç yıl zarfında Hz. Muhammed'e (s.a.v.) vahyedilip indirilmiştir. Halbuki Hz. Musa'ya (a.s.) ve Hz. İsa'ya (a.s.) indirilen kitaplar (Tevrat ve İncil), bir defada blok halinde onlara verilmiştir. Herhangi bir vahyin geliş sebeplerini inceleyen ve tamamen dinî bir bilim dalı olan ilme 'Esbab-ı Nüzül' (nüzül sebepleri) adı verilir.⁽⁶⁾ Pek çok vesileyle bizzat Peygamber Hz. Muhammed (s.a.v.), çeşitli soruların hedefi olmuştur. Peygamberin bizatihi kendi istek ve düşünceleri değil, ama sözü edilen soruların cevapları, başka düşünceler ve istekler, yirmi üç sene sonunda bir

kitabın oluşmasına zemin hazırlamıştır. Kendisine özgü ismiyle Kur'an adı verilen bir kitap oluşmuştur. Bu kitapta insanlığın ihtiyaç duyduğu daimi ilkeler; ahlaki, sosyal ve dinî düzenlemeler yer alır. Kur'an'ın kitap haline gelişi, görkemli ve insanı hayretler içerisinde bırakan bir atmosferde olmuştur.

Bir gerçek olan Kur'an, yaratıcı ile yaratık arasında yegane işarettir, tek ilgi bağıdır. Kur'an sayesinde Müslümanlar birliklerini bulurlar. Kur'an bütün insanlığı ikaz eder, uyarır; yani beşeriyeti, Allah'tan ayırıp tefrik ederek, onu kendi bünyesinde birlik vahdet haline getirerek, Allah ile yaratık arasında bir ilgi bağı görevi ifade eder.⁽⁷⁾

Allah, aşıkâr ve apayrı, Yüce bir varlıktır, insan zihni O'nu asla kavrayamaz; Kendileri aracılığıyla Allah'ı tanımının imkân dahilinde olduğu Rabbin sıfatları vardır. Allah'ın sıfatlarını bildiren ve öğreten Kur'an'dır. Bu itibarla Allah'ın gerçekliği hususunda doğru ve hakiki bilginin elde edilebileceği, Allah ile yarattığı arasında köprü vazifesi görme işlevi Kur'an'a aittir. Mü'min insanın Allah'ın huzurunda ve Allah ile birlikte kendini hissedebileceği durum, Kur'an reçetelerinin uygulanmasıyla bilhassa husûle gelir. Zira Kur'an, yarattığı iyileştirmek ve güzelleştirmek amacıyla yaratıcının ifade ettiği bir kanundur. O aynı zamanda, yeryüzündeki

doğru yolu belirtmek ve göstermek için Sema'nın bir kılavuzudur, rehberidir.⁽⁸⁾

İsrail, yani zamanın Yahudi topluluğu tarafından İncillerin inkâr edildiği gibi, Yahudiler ve Hristiyanların da genel olarak Kur'an'ı inkâr edip tanımadıklarını Fransız Müsteşrik Massignon işaret etmektedir.⁽⁹⁾ Oysa, biz biliyoruz ki genelde İslam'da, özelde Kur'an'da, Tevrat ve İncil'e karşı hiçbir menfi olumsuz tavır yoktur. Aksine Kur'an iddia ve ispat eder ki önceki iki kutsal kitap Tevrat ve İncil hak ve ilahi kaynaklı vahyî kitaplar idiler. Vahiy olan Kur'an'ın yüce görevi, onları tasdik etmek, kitap ehlinin ilave ettikleri hatalardan ve tahriflerden onları temizlemek ve tashih etmektir:

"(Resûlüm!) O, sana Kitab'ı hak ve önceki kitapları tasdik edici olarak tedricen indirmiş; daha önce de, insanlara doğru yolu göstermek üzere Tevrat ile İncil'i indirmişti. Furkan'ı da indirdi. Bilinmeli ki, Allah'ın âyetlerini inkâr edenler için şiddetli bir azap vardır. Allah, suçlunun hakkından gelen mutlak güç sahibidir."⁽¹⁰⁾ ■

(1) Massignon, *Opera Minora*, s. 48.

(2) Massignon, *Passion d'al-Hallaj*, s. 466.

(3) Massignon, *a.g.e.*, s. 466.

(4) Zehebi, *et-Tefsir ve'l Müfessirûn*, s. 5-8.

(5) Massignon, *Oper Minora*, s. 18.

(6) Emiroğlu, *Esbab-ı Nüzul*, c. 1, s. 17.

(7) Waardenburg, *L'Islam dans le Miroir del'Occident*, s. 206.

(8) Zerkani, *Menahil*, c. 1, s. 3.

(9) Massignon, *Les VII Domants*, s. 258.

(10) Kur'an, 3. (Al-i İmran) 3-4 Yahudi ve Hristiyanların gerçek dinlerinden sapmaları konusunda bkz. Kur'an 9 (Tevbe) 30-34.

OSH DEVLET ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI

Kırgızistan Osh Devlet Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Tasilkan Cumabayeva Vakfımızı ziyaret ederek, Vakfımız yetkilileri ile bir süre görüştü.

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından 1993-1994 eğitim-öğretim döneminde Kırgızistan'da Osh Devlet Üniversitesi bünyesinde açılan İlahiyat Fakültesinde sunulan hizmetlerle alakalı görüşmelerde bulunmak üzere ziyarette bulunan Prof. Dr. Tasilkan Cumabayeva, eğitim alanında sunulan hizmetlerden dolayı Vakfımız yöneticilerine teşekkürlerini iletti.

Vakfımız Mütevelli Heyeti II. Başkanı Mazhar Bilgin, Vakfımız Genel Müdür Vekili İsmail Palakoğlu, Genel Müdür Yardımcıları Mustafa Tutkun ve Yasin Uğraş ile Osh İlahiyat Fakültesi Koordinatörü Prof. Dr. Ahmet Nedim Serinsu'nun da hazır bulunduğu toplantıda duygu ve düşüncelerini dile getiren Prof. Dr. Tasilkan Cumabayeva, Türkiye Diyanet Vakfının Kırgızistan'da sunduğu eğitim hizmetinin çok önemli olduğunu ve büyük bir anlam taşıdığını söyledi. Kırgızistan'ın dini alanda yetişmiş elemana ihtiyacı bulunduğunu dile getiren Cumabayeva "Sizlerin ülkemizde açtığınız Osh İlahiyat Fakül-

tesi bu boşluğu ciddi manada doldurmaktadır. Buradan yetişen ve mezun olan gençler, hurafelerden ve aşırılıklardan uzak, gerçek İslam anlayışını ülkemize hem yaşayışları ile hem sözleriyle anlatacaklardır. Bu hususta sizlere ne kadar teşekkür etsek azdır. Bu güne kadar olduğu gibi, bundan sonra da bu hizmetlerin artarak devam etmesini temenni ediyorum." dedi.

Vakfımız Genel Müdür Vekili İsmail Palakoğlu da, Türkiye Diyanet Vakfının Kırgızistan başta olmak üzere Azerbaycan ve Kazakistan'da bir ilahiyat fakültesinin, Bulgaristan'da bir yüksek İslam enstitüsünün, yine Azerbaycan, Romanya ve Bulgaristan'da da ilahiyat lisele-ri ile bir kolejinin bulunduğunu dile getirerek, "Biz Türkiye Diyanet Vakfı olarak hiçbir menfaat gözetmeksizin tamamen kardeşliğimizin bir gereği olarak sizlerin yanında olmaya gayret ediyoruz. Sizlerin bizlerden, bizlerin de sizlerden öğreneceğimiz çok şeyler var. Bizler aynı kültürün, aynı medeniyetin in-

sanlarıyız, yıllardır birbirimizden uzak düştük, ancak şimdi kültürel, sosyal, dini ve özellikle eğitim alanında kurduğumuz köprülerle birbirimize tekrar yakınlaştık. Biz sunduğumuz hizmetler arasında eğitim faaliyetlerini çok önemsiyoruz. Bu sebeple; Türk Cumhuriyetleri, Türk Toplulukları, Afrika, Balkanlar ve Kafkaslarda yaşayan soydaş ve dindaşlarımızın milli ve manevi kimliklerinin muhafazası ve yıllardır mahrum kaldıkları din hizmetlerinin kendilerine sunulabilmesi amacıyla eğitim ve öğretim faaliyetlerine ağırlık verdik. Görüyoruz ki bu alanda arzu edilen maksat hasıl olmuş." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından 1993-1994 eğitim-öğretim döneminde açılan Osh İlahiyat Fakültesinde halen 185 öğrenci öğrenim görmektedir. Bugüne kadar bu okuldan 369 öğrenci de mezun olmuştur.

Osh İlahiyat Fakültesinde öğrenime başlayan öğrenciler Türkiye'ye getirilerek hazırlık sınıfını ülkemizde okumaktadırlar. Bu öğrencilerin bütün masrafları da Türkiye Diyanet Vakfı tarafından karşılanmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfının eğitim ve öğretim alanında sunduğu hizmetler artarak devam edecektir. ■

Yurt Dışı Eğitim Paydaşlar Toplantısı

Diyaret İşleri Başkanlığı tarafından düzenlenen “Yurt Dışı Eğitim Paydaşlar Toplantısı” Antalya’da yapıldı.

Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez’in de katıldığı toplantıda, Diyanet İşleri Başkanlığının; Türkiye Diyanet Vakfı, Milli Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ve ilahiyat fakülteleri işbirliği ile gerçekleştirdiği yurt dışı eğitim ve öğretim faaliyetleri geniş bir katılımla ele alındı.

Diyanet İşleri Başkanlığının yurt dışı eğitim ve öğretim hizmetlerinin geçmişinin değerlendirilerek gelecek stratejilerinin belirlenmeye çalışılacağı toplantıda; öğrenci seçiminden müfredat ve mezuniyet sonrası istihdam sorunlarına, hizmet içi eğitimden kurumlar arası koordinasyona kadar birçok konu detaylı bir şekilde ele alınarak görüldü.

7 ayrı çalışma grubunun yer aldığı toplantıya, Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr.

Mehmet Görmez’in yanı sıra Başkan Yardımcıları Prof. Dr. M. Emin Özafşar ve Prof. Dr. Hasan Kâmil Yılmaz, DİTİB Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ali Dere, Din İşleri Yüksek Kurulu üyeleri, Diyanet İşleri Başkanlığında görev yapan Genel Müdürler ve Daire Başkanları, Milli Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürü Prof. Dr. İrfan Aycan, Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti II. Başkanı Mazhar Bilgin, Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdürü Süleyman Necati Akçeşme, Vakıf Genel Müdür Yardımcıları İsmail Palakoğlu ve Mustafa Tutkun ile çeşitli İlahiyat Fakültelerinden akademisyenler iştirak etti.

Paydaş kurum ve kuruluşların yurt dışı eğitim perspektifinin ele alındığı ve Diyanet İşleri Başkanı Görmez’in de başkanlığını yaptığı açılış oturumuyla başlayan toplantı, sorun ve çözüm önerilerinin ele alındığı çalıştay ve müzakerelerle sona erdi. ■

Vakfımızın Türk Tasavvuf Musikisine Armağanı..

Milletimizin diline, kültürüne, mimarisine, musikisine ve irfanına kafa yormuş, katkı yapmış, ömrünü bu yolda vakfetmiş gönül erlerini anmak, her şeyden önce bir vefâ ve sadakat göstergesidir.

Diyanet Vakfı olarak, Türk Tasavvuf Musikisinin halen hayattaki abidevi şahsiyetlerinden, elli küsur yıllık sanat hayatında musikisiz hiç bir dönemi, zamanı, anı bulunmayan üstad Ahmed Hatiboğlu'nun bestelerini külliyat halinde yayımlayabilmenin ve milletimizin kültür hayatına kazandırabilmenin gururunu taşıyoruz.

Ahmed Hatiboğlu, klasik akademik Türk Musikisi'nin seçkin isimlerinden biri olarak tarihimize geçmiştir. Dini ve tasavvufi musikimize 200'ün üzerinde eser kazandıran Hatiboğlu, aynı zamanda velûd (verimli) bir bestekârdır. Cami ve tekke musikimize ait dini ve tasavvufi eserleri çeşitlidir. Klasik kompozisyon formlarımız dışında serbest formlarla da hayli parçası vardır. Fuzulî'nin çok ünlü Su Kasidesini Mâhur Nâ't olarak bestelemiştir. Yaklaşık 200'ün üzerindeki bu külliyat son derece güzel bir çalışma ile basılı hale getirilerek Vakfımız yayınları arasında neşredilmiştir. ■

Dr. Mahmut DEMİR
TDV İlksay Kurulu Üyesi

Askıda Hurmadan Sadaka Taşlarına Uzanan Yardımlaşma Medeniyeti

Türk Kültüründe sadaka taşı veya sadaka çukuru olarak bilinen ve Tanzimat dönemine kadar devam etmiş olan yardımlaşma usûlü dilenciliğin önlenmesi veya asgari düzeye indirilmesi için alınmış bir tedbir mahiyetindedir. Camilerin herkesin göremeyeceği bir köşesine konulan mermer bir sütunun üstüne bir çukur açılır, isteyenler sadakalarını buraya bırakır ve ihtiyaç sahipleri ihtiyacı olan miktarı alarak sıkıntısını giderirdi.¹ Böylece fakir başkasına el açmak suretiyle zor durumda kalmazdı.

‘Veren elin alan elden üstün olduğunu’² buyurarak başkalarına maddi yardımda bulunmayı teşvik eden Sevgili Peygamberimiz (sav) yardımın yapılış biçimine ilişkin de bir ölçü belirlemiştir. O da alan eli rencide etmemektir. Efendimiz bu hassasiyeti ‘Sağ elin verdiğini sol el bilmesin’³ diyerek kendine has veciz bir üslûpla ifade etmiştir. İşte ‘sadaka taşı’ uygulaması, Rasûlullah’ın muhtaçlara yardım elini uzatanlar için belirlediği düstûrun asırlar sonra Osmanlı toplumunda vücut bulan bir göstergesidir. Toplumsal duyarlılığın etkileyici bir tezahürü olan bu uygulamanın bir örneğine ilk İslam neslinde de rastlıyoruz: Askıda hurma.

Câbir b. Abdullah'tan rivayet edildiğine göre, Hz. Peygamber'in (s.a.) ağacından koparılmış her on vesk hurmadan fakirler için mescide bir salkım asılmasını emrettiği nakledilmektedir.⁴ Abdullah b. Ömer vâsıtasıyla nakledilen bir başka hadiste de Rasûlullah'ın her bahçe için Mescide bir salkım hurma asılmasını emrettiği ifade edilmektedir.⁵ Hadis şârihleri, bu sadakanın farz/vâcib olan zekât değil, örfte bilinen (maruf) sadaka olduğunu söylemişlerdir.⁶

Ne var ki, yardımlar muhtaçlara doğrudan verilmeyişi, dolayısıyla kimin hangi salkımları mescide astığı bilinmediği için zaman zaman kalitesiz hurmalar da geliyordu. Bir keresinde böyle bir durumla karşılaşan Allah Rasûlu'nun çok öfkelenildiğini görüyoruz. O bir gün elinde bir asa ile mescide girdi. Sahabilerden biri âdî bir kuru hurma salkımını asmıştı. Rasûlullah (sav), asasıyla hurma salkımını salladı ve şöyle dedi: *"Bu sadakanın sahibi dileseydi, bundan iyisini verebilirdi. O kıyamet günü bozuk kuru hurma yiyecektir."*⁷

Askıda hurma uygulamasını bir de Medine'li meşhûr sahabî Berâ b. Âzib'ten dinleyelim: *"...kötü malı, hayır diye vermeye kalkışmayın..."* (... وَلَا تَيْمَمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ....)

(Bakara, 2/267) âyeti, biz Ensâr topluluğu hakkında nâzil oldu. Bizim hurma bahçelerimiz vardı. Herkes hurmalarının azlığı veya çokluğu nispetinde bir veya iki hurma dalı getirir Mescid'e asardı. Suffe Ehlinin kendilerine yiyecek bir şeyleri yoktu. Onlar ellerine aldıkları sopalarla asılı dallardaki bir kısmı ham bir kısmı olgunlaşmış hurmaları düşürüp yerlerdi. Aramızda hayra pek istekli olmayan insanlar da vardı. Onların astıkları dallar kırıldı ve hurmaları da çok kötüydü. Bunun üzerine *"Ey iman edenler! Kazandıklarınızın iyilerinden ve rızık olarak yerden size çıkar-dıklarımızdan hayır için harcayın. Size verilse, gözünüzü yummadan alamayacağınız kötü malı, hayır diye vermeye kalkışmayın. Biliniz ki Allah zengindir, övgüye lâyıktır"*⁸ âyeti nâzil oldu. Rasûlullah (sav) de şöyle dedi: *"Sizden birine, verdiği şeyin bir benzeri verilmiş olsa onu gözünü yumarak ve utanarak alır."* (Berâ sözüne devamla): Bundan sonra biz elimizde bulunan ürünlerin en iyisinden getirmeye başladık.⁹

Hayır yapacak mümin sadece Rabbinin rızasını talep etmelidir. Bu yüzden bir muhtaca yardım elini uzatırken O'nun (c.c.) gözetiminde olduğu bilincini taşımalıdır. Osmanlı dönemindeki sada-

ka taşı uygulaması bu bilincin toplum vicdanında ne derece yer ettiğini gösteren önemli bir örnektir.

Askıda hurma ile başlayan ve sadaka taşları ile adeta zirve yapan bu duyarlılık elbette bu gün de farklı biçimlerde tezahür etmektedir. Ancak ne yazık ki, varlıklı insanların muhtaçlara el uzatmayı reklam malzemesi yapmak suretiyle istismar ettikleri, fakirlerin de kişiliklerinden ödün vermek suretiyle aç gözlü bir tutum sergiledikleri de zaman zaman müşahade edilmektedir. Bu gibi olumsuz örneklerin artmaması ancak yardımlaşma, diğergamlık, hayırseverlik, ihlâs ve samimiyet gibi ahlâkî değerlerin toplum vicdanında sağlam bir biçimde yer etmesiyle mümkün olacaktır. Hiç kuşkusuz bu hedefin gerçekleşmesi söz konusu yüksek değerlerin aileden başlamak suretiyle eğitim ve öğretimin bütün süreçlerine yansıtılmasıyla sağlanabilecektir. ■

- 1 Ali Duman, DİA, "Sadaka" md. XXXV, 384.
- 2 Muvatta, Sadaka, 2.
- 3 Buhari, Ezan, 36.
- 4 Ebu Davud, Zekat, 32.
- 5 Taberânî, el-Mu'cemu'l-Evsat, I, 66, no: 187.
- 6 Hattâbî, Meâlimu's-Sünen, II, 75.
- 7 Ebu Davud, Zekât, 17; İbn Mâce, Zekât, 19.
- 8 Bakara, 2/267.
- 9 Tirmizî, Tefsîru'l-Kur'an, 2.

UGANDA'DA MUTLULUĞUN RESMİNİ GÖRMEK

Diyamet İşleri Başkanlığı organizesinde Vakfımız aracılığıyla yürütülen 2011 Yılı "Vekâlet Yoluyla Kurban Kesim Organizasyonu" kapsamında Uganda'da kurban kesim ve dağıtımı için bizimle birlikte Vakfımız çalışanları Gökhan KARAASLAN ve Taşkın Bumin AYRANCI ile Diyanet İşleri Başkanlığı personeli Ali MUSLU görevlendirildi.

Uganda'da kaldığımız süre zarfında, ülkedeki az gelişmişliği, özellikle yol ve elektrik olmak üzere alt yapı eksikliklerini, gelir dağılımındaki eşitsizliği gözlemleme fırsatı bulduk. Bununla birlikte, güvenlik sorunu ile karşılaşmadık. İnsanlar sıcakkanlı ve misafirperverdi. Ayrıca, Büyükelçiliğimizin yaklaşık 2 yıl önce başkent Kampala'da açıldığını, bunun da iki ülke arasındaki başta ticaret olmak

üzere ilişkilerin artmasına vesile olacağını ifade etmek isteriz. Türk Havayolları'nın haftanın 3 günü İstanbul'dan Entebbe'ye uçtuğunu da belirtmeliyiz.

Bu noktada Uganda'dan bahsetmek gerekirse, 240.000 km² civarında yüzölçüme sahip, Doğu Afrika'da yer alan, ekvator bölgesinde bulunan bir ülke. Kenya, Güney Sudan, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Ruanda ve Tanzanya ile komşu. Yönetim biçimi Başkanlık Tipi Cumhuriyet. Yoweri Museveni uzun yıllardır Devlet Başkanı. Nüfusu yaklaşık 35 milyon olup, bu nüfusun tahminen % 30 kadarı Müslüman.

İngiliz işgalinde kalan ve 1962 yılında bağımsızlığını kazanan, İngiliz Milletler Topluluğu üyesi olan Uganda'da tabiatıyla İngiliz kültürü ve etkinliği devam ediyor. Bir kere

ülkenin resmi dili Svahili ile birlikte İngilizce. Tahmin edilebileceği gibi trafik İngiltere gibi soldan akıyor ve araç direksiyonları sağda. Ancak, ülkede yollar oldukça bakımsız durumda. Başkent Kampala'da trafik çok sıkışık. Halkın bir kısmı işlerine yürüyerek gidip, gelirken, bir kısmı da trafik sıkışıklığından kurtulmak için "boda" adı verilen ve bir tür ticari taksi hüviyetindeki motosikletlerle istedikleri yerlere ulaşmaya çalışıyor. İngiliz televizyon kanalları ve futbol ligi (Premier Lig) çok yakından takip ediliyor.

İngilizlerin ülkeye getirdiği Hindular da oldukça etkin konumdadır, özellikle ticari hayatta önemli rol oynuyorlar.

Başkent Kampala, bir yanda yüksek binaları, golf sahaları, diğer yanda ise teneke evler olarak adlandırılan gecekondulu mahalleleriyle tam bir tezatlar şehri görünümünde. Halk, bu teneke evlerde 10 m² odacıklarda yaşama mücadelesi veriyor. Bu evlerde mutfak bulunmuyor. Bahçede kaynayan bir kapta

ne pişiyorsa onunla iktifa ediliyor. Bizdeki gibi ekmek alışkanlığı da yok. Halkın temel gıdası her yerde bolca bulunan muz, tropik meyveler ve şeker kamışı. Ham muzun haşlanmasıyla yapılan "matoke" adlı bir yemek de çok tüketiliyor. Ne yazık ki malarya (sıtma) hastalığı bu ülkede çok yaygın ve özellikle çocuklarda olmak üzere can kayıplarına yol açıyor.

Ülkede tabiat ise bir harika. Bütün hayvan ve bitki çeşitliliğiyle doğal yaşamın eşsiz örnekleri gözler önünde. Her yer yemyeşil ve

ağaçlık. Öyle bereketli bir toprağı ve güzel iklimi var ki her ürün kendiliğinden yetişiyor sanki. Muz, şeker kamışı, kahve, tütün, pamuk ve çay üretimi ön sıralarda. Ürünler organik.. Nil Nehri'nin (Beyaz Nil) kaynağı da bu ülkede.

Ülke Müslümanlarının dini otoritesi, 1971-1979 yıllarında Devlet Başkanlığı yapan İdi Amin zamanında kurulmuş olan Yüksek İslam Konseyi'dir (Muslim Supreme Council). Konsey başkent Kampala'da, Libya yönetiminin desteği ile inşa edilmiş ve ülkenin en büyük cami olan Kaddafi Camii müstemilatında hizmet vermekte. Devletin gerek görevlendirmede ve gerekse malî konuda Konseye herhangi bir müdahalesi ya da katkısı olmuyor. Camilerin idaresi, hac organizasyonu ve buna benzer dini hizmetler Konsey tarafından

yürütülüyor. Ülke genelinde yediyüz civarında cami var ve bunların tamamı söz konusu Konseye bağlı. Konseyin başkanı aynı zamanda Müslümanların genel müftüsü. Bu müftü de devlet tarafından tayin edilmeyip cami cemaatinin oylarıyla seçiliyor. Müslümanların ayrıca değişik vilayetlerde İslâmî Meclisleri var. Bu meclislerin de tümü Konseye bağlı. Ayrıca, Konseyin çeşitli eğitim kurumları bulunmakta. Mbale şehrinde İslâm İşbirliği Teşkilatı'nın yardımlarıyla bir İslâm Üniversitesi kurulmuş. İngilizce ve Arapça eğitim veren bu üniversitede Uganda'dan başka bazı Afrika ülkelerinden de Müslüman öğrenciler öğrenim görüyorlar. İslâmî

kurumlara ait tüm giderler Müslüman toplumun katkılarıyla veya dışarıdan yapılan yardımlarla karşılanıyor.

Ayrıca, Ülkede Batı'nın geniş maddi imkanlarla misyonerlik çalışmalarında bulunduğunu da öğrendik. Bu bilgiyi teyiden gittiğimiz bölgelerde kiliselerin çok bakımlı olduğunu, buna karşılık camilerin ve eğitim kurumlarının ise bakımsız durumda olduklarını üzüntüyle gözlemledik.

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakfımızca işbirliği içinde yürütülen vekalet yoluyla kurban kesimi organizasyonu Uganda'da ilk defa yapıldı. Uganda'ya ulaştıktan sonra, öncelikle Büyükelçiliğimizi ziyaret ettik. Yüksek İslam Konseyi yetkilileri ile birlikte Müslümanların yaşadığı yerler dikkate alınmak suretiyle ülke genelinde kurban

kesimi ve dağıtım yapılacak bölgeler belirlendi. Kaddafi Camii'ndeki Bayram Namazı öncesinde İmam bu organizasyon ile ilgili olarak cemaate bilgi verdi. Uganda'da 10 ayrı bölgede 5000 hisse karşılığı 715 büyükbaş hayvanın kesim ve dağıtımı Yüksek İslam Konseyi ile işbirliği içinde özverili ve titiz bir çalışma sonucunda gerçekleştirildi. Kesim işlemi sırasında dini vecibelere uygun hareket edilerek katılımcı 5000 kişinin her birinin isimlerinin tek tek okunması sağlandı. Organizasyon ülke gazete ve televizyonlarında haber olarak yer aldı. Ayrıca, kurban kesim ve dağıtım sırasında, Türkiye'den getirdiğimiz şekerler ile ay yıldızlı balonları çocuklara dağıttık. Organizasyondan dolayı gerek Yüksek İslam Konseyi yetkilileri, gerekse halk her fırsatta Türk halkına şükranlarını sundu, minnettarlıklarını dile getirdi.

Mutluluğun resmini, Uganda'da kurban eti alan her yaştan

insanın, belki de ilk defa şeker kamışı dışında şeker yiyen, balon şişiren çocukların yüzlerinde gördük. Bu organizasyonun iki ülke arasında bir gönül köprüsünün kurulmasına vesile olduğunu müşahade ettik.

Bizlere bu mutluluk tablosunun oluşmasında, gönül köprüsünün kurulmasında küçük de olsa bir pay sahibi olma fırsatı veren yüce Allah'a hamd ediyor, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakfımız yetkilileri ile kurban bağışında bulunan hayırsever halkımıza gönülden teşekkür ediyoruz. Ayrıca, bu organizasyonu işbirliği içinde gerçekleştirdiğimiz Uganda Yüksek İslam Konseyi yetkililerine, bizimle birlikte görev yapan, titiz ve özverili bir çalışma sergileyen Gökhan KARAASLAN, Taşkın Bumin AYRANCI ve Ali MUSLU'ya, bir

sivil toplum kuruluşunun Uganda Temsilciliğini yapan Hüseyin BELET başta olmak üzere büyük destek ve katkılarını gördüğümüz bu ülkedeki vatandaşlarımıza, mesai mefhumu tanımadan çalışan Başkanlık ve Vakfımız personeline teşekkürü bir borç biliyoruz.

Son sözlerimiz olarak, imkanlar ölçüsünde, bundan sonraki yıllarda söz konusu organizasyonun Uganda'da düzenlenmesine devam edilmesinin, bunun yanında, Ramazan ayında Kaddafi Camii'nde iftar yemeği verilmesinin, Kur'an-ı Kerim ve ilmiyal başta olmak üzere İngilizce dini yayınların İslami eğitim kurumlarına dağıtılmasının, camilerin bakımı ile temizliği için yardımda bulunulmasının hem bu ülkedeki Müslüman kardeşlerimizin ihtiyaçlarını karşılamak, hem de bu vesileyle kurulan gönül köprüsünü güçlendirmek bakımından fayda sağlayacağını ifade etmek istiyoruz. ■

KIRGIZ ÖĞRENCİLERİMİZ NEVRUZU KUTLADI

Diyaret İşleri Başkanlığı, Türkiye Diyanet Vakfı ve Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi işbirliği ile Kırgızistan'ın Osh Devlet Üniversitesine bağlı olarak açılan ilahiyat fakültesinde öğrenim gören ve hazırlık sınıfını ülkemizde okuyan Kırgız öğrenciler Diyanet İşleri Başkanlığı Bolu Eğitim Merkezinde Nevruz programı düzenledi.

Vakfımız tarafından Türkiye'ye getirilerek eğitim-öğretime tabi tutulan Kırgız öğrencilerin hazırladığı programa; Bolu Valisi İbrahim Özçimen, Belediye Başkanı Alaaddin Yılmaz, Emniyet Müdürü Sabri Durmuşlar, Diyanet İşleri Başkanlığı Eğitim Hizmetleri Genel Müdü-

rü Prof. Dr. Ali Erbaş, Düzce Müftüsü Selami Emen, Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdürü Süleyman Necati Akçeşme, Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Tutkun, Bolu Eğitim Merkezi Müdürü Zeki Yavuz-yılmaz, mülki ve idari amirler ile kalabalık bir topluluk katıldı.

Saygı duruşu, İstiklal Marşı ve Kur'an-ı Kerim'in okunmasıyla başlayan programın açış konuşmasını Bolu Eğitim Merkezi Müdürü Zeki Yavuz-yılmaz yaptı.

Bugüne kadar Bolu Eğitim Merkezinde yaklaşık 17.000 personele hizmet içi eğitim verildiğini belirterek konuşmasına başlayan Zeki Yavuz-yılmaz, 1990 tarihinde

Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla bağımsızlığını kazanan dost ve kardeş Türk Cumhuriyetlerinin önümüze önemli bir hizmet alanı olarak çıktığını belirterek “Bu dost ve kardeş ülkelerin ülkemize teveccühü, ülkemizin de bu ülkelere yaklaşımı sonucu birçok alanda işbirliği imkânına vesile olmuştur.” dedi.

Bu sahada yapılacak hizmetlerin en önemlisinin eğitim alanında gerçekleştirilen hizmetler olduğunu belirten Yavuzıılmaz, “Çünkü ülkelerin zenginlikleri eğitilmiş insan gücüyle ölçülür. Bu amaçla Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye Diyanet Vakfı ve Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi işbirliğiyle 1993 yılında Kırgızistan Osh Devlet Üniversitesine bağlı İlahiyat Fakültesi açılmıştır. O tarihten itibaren erkek öğrencilerin hazırlık sınıfı eğitimi Bolu

Eğitim Merkezimizde, kız öğrencilerimizin eğitimleri de Ankara Üniversitesinde devam etmektedir. Öğrenciler eğitimlerinin kalan bölümünü ülkelerinde tamamlamaktadırlar. 19 yıldır bu eğitim hizmeti kesintisiz ve istikrarlı program olarak devam etmektedir. Mezunlarımızdan 40 öğrenci ülkemizde yüksek lisans programını tamamlamış, 9 öğrencimiz de doktora ünvanı elde etmiştir. Doktorasını tamamlayan öğrenciler Osh Araşan ve geçen yıl açılan Bişkek İlahiyat Fakültesinde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadırlar. Diğer mezunlarımız da ülkelerinde dini hayatın şekillenmesinde müftü ve imam-hatip olarak görev yapmaktadırlar.” dedi.

Kırgız öğrencilerin 5 ay gibi bir zaman zarfında öğrendikleri Türkçeyle ve Kur’an tilavetiyle Nevruz programı

sunacaklarını ifade eden Yavuzıılmaz, Nevruzun yeniden diriliş anlamına geldiğini belirterek “Nevruz vesilesiyle anlatılmak istenen baharın dirilmesi ve insanın dirilmesidir. Bahar insan için diriliyor. Öğrencilerimizde hizmet götördükleri yerlerin manen dirilişini sağlayacaklardır. Allahın dinini insanlığın dini haline getirmeye çalışacaklardır. Aynı zamanda ülkemizin birer kültür elçisi olacaklardır.” dedi.

Programda, Bolu Valisi İbrahim Özçimen, DİB Eğitim Hizmetleri Genel Müdürü Prof. Dr. Ali Erbaş ve Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdürü Süleyman Necati Akçeşme de günün önemine binaen duygularını dile getirdiler.

Kırgız öğrenciler tarafından gerçekleştirilen programda skeçler, şiirler, Manas Destanı ve folklor yer aldı. ■

“TOPLUMSAL CİNSİYET VE DİN”

Konulu Çalıştay Düzenlendi

Türkiye Diyanet Vakfı,
Kadın Aile ve Gençlik Merkezi tarafından düzenlenen
“Toplumsal Cinsiyet ve Din” çalıştay
10 Mart 2012 tarihinde
Türkiye Diyanet Vakfı İLK SAY salonunda
gerçekleştirildi.

Program TDV Kadın Aile Gençlik Merkezi Koordinatörü Hicret Toprak'ın açış konuşması ile başladı. Toprak, KAGEM'in faaliyetleri hakkında katılımcılara bilgi verdi. Toplumsal cinsiyet ve din konusunun, daha çok kadınlara yönelik hizmet üreten Merkezin çalışmalarını daha sağlıklı bir zeminde yürütebilmesi açısından önemli olduğunu vurgulayan Toprak; farklı disiplinlerin ve bakış açılarının katkılarıyla çalıştayın önemli açılımlar sağlayacağına inandığını ifade etti.

Akademi Birimi Başkanı Bedriye Yılmaz da çalıştayın düzenlenme gerekçesini anlatan konuşmasında, merkezin çalışmalarını konuyla ilgili mevcut cinsiyetçi, savunmacı vb. bakış açılarının dışında, fakat bu bakış açılarının da farkında olan, kaynağını İslam'ın iç dinamiklerinden alan bir yaklaşımla yürütmek istediklerini söyledi. Yılmaz, bu bakış açısının olgunlaştırılması konusunda gerçekleştirilecek bir dizi çalışmanın ilk adımının bu çalıştayla atılmış olacağını sözlerine ekledi.

Çalışmaya müzakereci-katılımcı olarak; Prof. Dr. Mehmet PAÇACI, Prof. Dr. Recep ŞENTÜRK, Prof. Dr. Tahsin GÖRGÜN, Prof. Dr. Bünyamin ERUL, Doç. Dr. Aliye ÇINAR,

Doç. Dr. İhsan TOKER, Doç. Dr. Mualla KAVUNCU, Nazife ŞİŞMAN, Dr. Alev ERKİLET, Dr. Ahmet Hadi ADANALI, Dr. Hidayet Şefkatli TUKSAL, Dr. Nagihan HALILOĞLU, Dr. Ülfet GÖRGÜLÜ, Suheyb ÖĞÜT, Ayşenur ERKEN, Bedriye YILMAZ, Betül Altun ERİNCİK, Fatma TUNÇ YAŞAR, Hicret TOPRAK, Neslihan AKBULUT ARIKAN ve Zuha SEVEN katıldı.

İki oturum halinde gerçekleştirilen çalıştayın ilk oturumu, yazar Nazife Şişman'ın moderatörlüğünde Suheyb Öğüt'ün "Kadın Yoktur, Müslüman Kadın Vardır" başlıklı tebliğinin sunumu ve katılımcıların müzakereleriyle tamamlandı. Suheyb Öğüt, "kadın" kavramına tarihsel, kültürel olarak çeşitli ve birbirinden farklı anlamlar yüklendiği, "kadın"ın ancak "Müslüman kadın" olarak vahiyle anlamlı olacağı üzerinde durdu. Müzakere bölümünde ise, genelde kavramların özelde kadın kavramının inşai mi yoksa özsel mi oldukları

konusu ve bu konudaki post-modern-inşai değerlendirmelerle analitik-özcü değerlendirmeler karşılaştırılarak tartışıldı.

İkinci oturum, Prof. Dr. Mehmet Paçacı'nın moderatörlüğünde Nazife Şişman'ın "İslam ve Kadın Tartışmalarının Tarihsel ve Siyasal Arkapları" başlıklı tebliğinin sunumu ve katılımcıların müzakereleriyle tamamlandı. Nazife Şişman, "İslam ve Kadın", "Müslüman Kadın" tartışmalarının başladığı 19. Asırdan bugüne doğru bir projeksiyon tuttu. Şişman'ın sunumunun ardından katılımcılar "kadın sorunu", "feminizm", "İslam geleneğinde kadın" gibi konuları ele alarak tebliği tartıştılar.

İkinci oturuma Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez ile eşi Hanımefendi Hatice Görmez de iştirak ederek bir süre tebliğ ve müzakereleri takip ettiler. ■

TDV KAGEM İLK AİLE OKULU PROGRAMINI TAMAMLADI

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Aile ve Gençlik Merkezi, Aile Okulu programının ilkinin tamamladı.

Programa katılan 17 üyeye TDV KAGEM'de gerçekleştirilen bir törenle katılım belgeleri verildi. Programa Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti II. Başkanı Mazhar Bilgin ve eşi Zübeyde Bilgin, Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyet Başkanı Mehmet Görmez'in eşi Hatice Görmez, Aile Okulu programına sunumlarıyla destek veren uzman ve akademisyenler ile çok sayıda davetli katıldı.

Programın başlangıcında Aile Okulu danışmanlarından Prof. Dr. Aliye Mavili Aktaş, Aile Okulu programından kesitlerin de yer aldığı "Ben'den Biz'e Yolculuk" isimli bir seminer verdi.

Programın açış konuşmasını yapan TDV KAGEM Aile Birimi Başkanı Hatice Kahyaoğlu, Aile Okulu başlığı altında düzenlenen seminerlerin katılımcıların hayatına önemli katkılar sağladığını, yaşamlarında yeni ufukların açılmasına vesile olduğunu belirterek, Kadın Aile ve Gençlik Merkezi adına başlamış oldukları bu yolculukta bilgi ve desteklerini esirgemeyen uzman ve akademisyenlere teşekkürlerini sundu.

TOPRAK:
“Aile Okulu Programını
Bir Marka Olarak
Görmek İstiyoruz”

Programda bir konuşma yapan TDV KAGEM Koordinatörü Hicret Toprak, Aile Okulu programlarının Türkiye’de çok farklı uygulamaları olduğunu dile getirerek, “Biz bu programı hayata geçirirken Diyanet Vakfı çatısı altında böyle bir projeyi nasıl gerçekleştirebiliriz, nasıl bir boşluğu doldurabiliriz düşüncesiyle hareket ettik. İstedik ki Türkiye’nin genelinde uygulanan farklı Aile Okulu programlarını bu vesile ile daha yakından inceleyebilelim.” dedi.

Aile Okulu Programının ilkinin bir anlamda pilot uy-

gulama olduğunu ve beklentilerinin üzerinde bir başarı ile neticelendiğini söyleyen Toprak, “Eminim ki katılımcılar program süresince edindikleri yaşamsal pratikleri ailelerine, akrabalarına, çevrelerine taşıyacaklardır. İşte o zaman biz bu programın başarısının gerçekliğine inanabiliriz. KAGEM olarak aşamalı bir şekilde Türkiye genelinde yapılanmamız genişledikçe Aile Okulu Programını da bir marka olarak görmek istiyoruz. Tüm Türkiye’de uygulanabilecek başarılı bir müfredatla Aile Okulu projemizin olgunlaşarak başarılı bir uygulama ortaya koyacağına yürekten inanıyoruz” dedi.

Aile Okulu seminerlerinde konunun bütün boyutlarıyla ele alınmasının gerekliliğine inandıklarını belirten Toprak, program süresince eğitim, iletişim ve psikoloji alanları başta olmak üzere; hukuk, ekonomi ve sağlık alanlarında çeşitli başlıklara yer verildiğini ifade ederek, önümüzdeki dönemlerde daha başarılı uygulamalara imza atacaklarının işaretini verdi.

BİLGİN:
“Bir Milleti Millet Yapan
Ana Unsurların Başında
Aile Gelir”

Aile Okulu Programı katılımcılarına belgeleri veren Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyet II. Başkanı Mazhar BİLGİN “Bir milleti millet yapan ana unsurların başında, sağlıklı, güven ortamında yaşayan, huzurlu ve o milletin inancı ile yoğrulmuş aileler gelir. Hangi millette aile mefhumu değerini yitirmişse o millet, millet olma özelliklerini kaybetmiştir. Bugün maalesef aile içindeki huzursuzluklar giderek artmakta, aile parçalanmaları da çoğalmaktadır. Bu durum hem toplum içinde huzursuzluklara neden olmakta, hem de yarınımızı deruhte edecek olan genç yavrularımızın yetişmelerinde çok büyük eksikliklere yol açmaktadır. Onun için biz Türkiye Diyanet Vakfı olarak Kadın Aile ve Gençlik Merkezimizi çok önemsiyoruz.” şeklinde konuştu.

Aile Okulu programına katılanların, aynı zamanda KAGEM'in birer temsilcisi olmalarını arzu ettiklerini ifade eden Bilgin, "hocalarınız sizlerle bilgilerini paylaşıyorlar siz de onlarla duygularınızı paylaşıyorsunuz. Evinize mahallenize dönerken buradaki güzel çalışmaları da beraberinizde götürün. Buradan öğrendiklerinizi akrabalarınıza, çevrenize taşıyın ki birden binlere çıkalım." dedi.

Aile Okulu'ndaki öğrencileri temsilen duygu ve düşüncelerini paylaşan Sevim Erkul, Aile Okulu sayesinde hayatın yükünü nasıl hafifleteceğini öğrendiğini, çocuklarının ve eşinin özelliklerini

daha iyi anladığını, programda tanıştığı arkadaşlarının gönül dostları olduğunu ve yalnızlığını unuttuğunu dile getirdi: "Ailemde yaşadığım güzel anları bu okulun sayesinde hissetmeye başladım. Herkesin bu programa katılmasını tavsiye ederim."

Aile Okulu öğrencilerinden Zeliha Hızarcıoğlu ise duygu ve düşüncelerini ifade eden konuşmasında; "Aile Okuluna koşarak erkenden geliyordum. Hayatım boyunca insanları kırmamaya özen gösteren, hayır diyemeyen kendisini dostlarına adanmış bir insan oldum. Aile okulu sayesinde ben ve biz olabilmeyi, bağlılık ve bağlılıklarımı öğrendim. Kızımı

yetiştirirken yaptığım hataları fark ettim ve ondan binlerce kez özür diledim. Tanıdığım dost ve arkadaşları da büyük bir kazanç olarak görüyorum." dedi.

Programın sonunda katılımcılara katılım belgeleri ile TDV yayınlarından oluşan kitap seti hediye edildi. İçerisinde Aile Olma Bilinci, Eşler Arası İletişim, Ana-Baba-Çocuk İlişkileri, Ruh ve Şahsiyet Tekamülü, Ergen ve Gençlik Psikolojisi, Sağlıklı Beslenme, Aile Hukuku, Teknolojinin Aile Üzerindeki Etkileri, Hz. Peygamber'in Aile Hayatı gibi konuların yer aldığı programda 10 hafta süresince 22 konu başlığı ele alındı. ■

“OSMANLI’NIN SON DÖNEMİNDE İSLAM’I SEÇEN KADINLAR”

8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle “Osmanlı’nın Son Döneminde İslam’ı Seçen Kadınlar” konulu konferans düzenlendi.

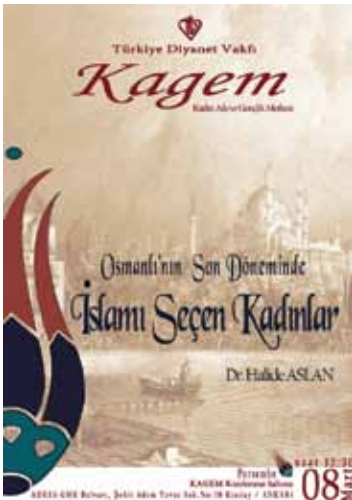
Konferansa konuşmacı olarak katılan Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Görevlisi Dr. Halide Aslan, Tanzimat Dönemi’nde İslam’ı seçen kadınları ve onların İslam’ı seçme gerekçe ve süreçlerini anlattı.

Kadınların İslam’ı seçerken geçirdikleri süreci Osmanlı Arşiv belgelerinden örnekleriyle aktaran Dr. Halide ASLAN, “**arşiv belgelerinde dönemin nezaketine istinaden ifadesi sık sık kullanılmaktadır. Bu nedenle İslam’a girmek isteyenler için oluş-**

turulan mecliste kişinin herhangi bir zorlama altında kalmadan bu kararı aldığı teyit edildikten sonra gerekli işlemler başlatılmaktadır.” dedi.

Devlet-i Aliyye’nin İslam’ı seçen kadınlara, İslam Dinini seçmelerinden dolayı özel bir muamele göstermemekle birlikte ihtiyacı olanlara, herkese yaptığı gibi çeşitli yardımlarda bulunduğunu ifade ettikten sonra, mühtedi kadınların isim değiştirirken daha çok İslam tarihinde seçkin kadınların isimlerinin tercih edildiğini ilave etti. Evliliğin kadınların ihtidalarının sebebi değil sonucu olarak değerlendirilmesi gerektiğini de vurguladı.

Konferansın sonunda Dr. Halide ASLAN hâzîrunun Dünya Kadınlar Günü’nü kutladı. Program Neyzen Demet BALTA’nın ney dinletisi ile son buldu. ■

HZ. MERYEM VE HZ. HATİCE KONFERANSI

TDV KAGEM'de "Kur'an'ın Kadınları ve Sahabi Kadınlar" Konferans Serisi kapsamında Hz. Meryem ve Hz. Hatice Konferansları düzenlendi.

PROF. DR. ŞİNASİ GÜNDÜZ'ÜN ANLATIMIYLA HZ. MERYEM KONFERANSI

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Aile ve Gençlik Merkezi'nin (TDV KAGEM), "Kur'an'ın Kadınları ve Sahabi Kadınlar" Konferans Serisi, Prof. Dr. Şinasi Gündüz'ün konuşmacı olarak katıldığı "Hz Meryem" Konferansı ile başladı.

İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı ve Dinler Tarihi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof Dr. Şinasi GÜNDÜZ, konferansa katılan çok sayıda davetliyi zaman tüneline geçirek, dinler tarihinin en mümtaz kadın şahsiyeti Hz Meryem'in asrına götürdü. Konuyu tam bir akademik titizlikle ele alan

Prof. Dr. Şinasi Gündüz, geçmişten günümüze «Meryem» anlatısını gözler önüne serdi.

Davetliler Kur'an-ı Kerim'de en çok bahsedilen şahsiyetlerden biri olan Hz. Meryem'in anlatıldığı konferansı dikkatle dinledi.

Konferansta; Kur'an-ı Kerim'de Hz. Meryem'i anlatan ayetler ve ayetlerde geçen ifadeler tarihsel arka planıyla birlikte yorumlanarak verildi. Prof. Dr. Şinasi Gündüz sunduğu tebliğinde; Hz Meryem'in kimliği, ahlakı, hayatı, yetiştirilişi, mucize hamileliği, doğum esnasında ve sonrasındaki durumu ve Hz. Meryem şahsın-

da insanlığa verilen mesajlar Kur'an-ı Kerim ayetlerine dayanarak anlattı.

Konferansta ayrıca; Hristiyan ve Musevi kaynaklarda Hz. Meryem'in anlatılışı, Hristiyan gelenekte ve modern dönemdeki tartışmalı yorumlar, Hristiyanlık, Yahudilik ve İslam Dini'nin Hz. Meryem'e bakış açısındaki farklılıklar üzerinde duruldu. Yahudilikte aşağılanan, Hristiyanlıkta ilahlaştırılan Meryem'in; İslam'da Allah'a olan bağlılığın, adanmışlığın, tertemiz oluşun, iffetin, seçilmişliğin ve üstünlüğün temsilcisi olduğu üzerinde duruldu. ■

AŞKA ADANMIŞ BİR ÖMÜR HZ. HATİCE

Konferansın konuşmacısı Hz. Hatice'nin hayatı ile ilgili araştırmalarda bulunarak "Hz. Hatice –aşka adanmış bir ömür–" romanını yazan Nurdan Damla'ydı.

Çok sayıda davetlinin katıldığı konferansta Hz. Peygamber'in sadık eşi Hz. Hatice'nin hayatı, doğumundan vefatına kronolojik bir sıra ile ele alındı ve O'nun örnek hayatından herkese örnek teşkil edecek kesitler sunuldu.

Katılımcıların duygu dolu gözlerle takip ettiği konferansta; Hz. Hatice'nin nesebi, sağlam kişiliği, bilgi-

si, görgüsü, ticari zekâsı, cömertliği, Hz. Peygamber'den önceki hayatı, Hz. Peygamber ile birlikte yaşadıkları ve özellikle Hz. Peygamber'e Peygamberlik sürecinde gösterdiği destekten söz edildi.

TDV KAGEM her ay Kur'an-ı Kerim'in anlattığı ve/veya Hz. Peygamber döneminde yaşayan mümtaz kadın şahsiyetlerden birini konu alan konferanslar düzenleyecek. Bu konferansların her birinde, iman kervanının tarih sürecindeki yolculuklarına, bu değerli kadınların refakatinde, eşlik edilecek. ■

TDV KAGEM HABERLER

TDV KAGEM GÖNÜLLÜLERLE ÇALIŞMALARINA KESİNTİSİZ DEVAM EDİYOR

TDV Kadın Aile ve Gençlik Merkezi (TDV KAGEM), çalışmalarına Merkez'e gönüllü olarak yardım eden üyelerle birlikte aralıksız devam ediyor.

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Aile Gençlik Merkezi, başta sosyal sorumluluk projeleri, hayır işleri atölyesi, kütüphane çalışmaları olmak üzere pek çok proje ve etkinliklerde gönüllülerin desteğini alıyor.

SOSYAL HİZMETE GÖNÜLLÜ DESTEK

TDV KAGEM'in yürüttüğü sosyal yardımlaşma ve dayanışma çalışmaları Merkez gönüllüleri tarafından ilgi görüyor. Gönüllüler, huzurevleri, sığınma evleri, çocuk evleri vb. yerleri ziyarette bulunuyor, kimsesi olmayan ailelerin evlerine konuk olarak onların yalnızlıklarını unutturmaya çalışıyor. Gönüllüler ayrıca, kültürel faaliyetlerde bulunmaya, topluma rehber olacak etkinlikler düzenlenmesine, aile çalışmalarının duyurulmasına da katkı ve desteklerini esirgemiyor.

Yeni faaliyet döneminde sosyal hizmet alanında gönüllülerle pek çok çalışma gerçekleştirildi. TDV KAGEM Yönetimi, gönüllü olarak Mer-

kezimize destek verenlerle Süleyman Demirel Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi, Sevgi Evleri, Keçiören Güçsüzler Yurdu'nu ziyaret etti.

TDV KAGEM Gönüllüleri, Van Depremi nedeniyle Ankara'ya gelen ve zor şartlar altında yaşamını sürdüren aileleri de unutmadı. Depremde aileleri ziyaret eden TDV KAGEM yetkilileri ve gönüllüler, depremzede ailelerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere kolları sıvadı. Yardımsever gönüllülerimiz Büyükşehir Belediyesi ve diğer kurum ve kuruluşların da katkısı ile önümüzdeki günlerde daha çok aileyi ziyaret edecekler.

TDV KAGEM gönüllüleri ilerleyen günlerde yaşlı, kimsesiz, hastaları da ziyaret ederek onların yalnızlıklarını gidermeye çalışacak.

HAYIR İŞLERİ ATÖLYESİ HAYIR KAPILARINI ARALİYOR

TDV KAGEM Hayır Atölyesi, haftanın beş günü el sanatlarımızı yaşatmak, farklı ürünler üretmek ve mevcut malzemeleri değişik şekillerde değerlendirerek ihtiyaç sahiplerine ulaştıran faaliyetlere ev sahipliği yapıyor. Gönüllüler Hayır Atölyesine hem emeklerini hem de değerlendirilmesini istedikleri ürünleri getirerek katkıda bulunuyor. Atölyenin günden güne artış gösteren çalışmaları ile yardıma ihtiyacı olan ailelere ulaşılması hedefleniyor.

KÜTÜPHANEYE GÖNÜLLÜ ELİ DEĞDİ

TDV KAGEM'in genç gönüllüleri, Kızılay Merkez Bina'da hizmete sunulacak olan kütüphanenin düzenlenmesine yardımda bulunuyor.

TDV KAGEM'in kütüphane ve arşiv çalışmaları genç gönüllülerin katkısı ile şekilleniyor. Kitapların arşivlenmesi ve tasnifine katkıda bulunan gönüllü gençlerin desteği ile akademik çalışmalar yürüten Merkez'in kütüphanesi yakın zamanda hizmete açılacak. Kütüphane akademik çalışmaların yeşermesi için uygun ortam sağlayacak ve daha geniş kapsamlı çalışmalar için önemli bir işleve sahip olacak.

TDV KAGEM'in genç gönüllüleri KAGEM'i bir "gençlik merkezi" haline getirmek ve gençlerin rağbetini artırmaya destek veriyor. Üniversite gençliğinin Merkez'den haberdar olması için duyuru çalışmalarına katkıda bulunan genç gönüllüler, şehrin merkezinde yer alan KAGEM'i yeni buluşma noktası olarak görüyor.

TDV KAGEM GÖNÜLLÜ SINIF TEMSİLCİLERİ ÇALIŞMALARA BAŞLIYOR

TDV KAGEM, üyelerin tamamı ile sağlıklı ve kesintisiz iletişim kurmak amacıyla sınıf temsilciliği uygulaması başlatıyor.

Çalışmaların daha hızlı ilerlemesi ve faaliyetlerin tanıtımının etkin bir şekilde gerçekleş-

rilmesi amacıyla "sınıf temsilciliği" uygulamasına geçildi. TDV KAGEM'de verilen her bir sınıf için üyelerin oylamasıyla bir sınıf temsilcisi belirlendi.

Gönüllü sınıf temsilcileri ile gerçekleştirilen ilk toplantıda, önümüzdeki günlerde gerçekleştirilecek çalışmalarla ilgili öneriler dinlendi. TDV KAGEM birimlerinin etkinliklerinin de anlatıldığı toplantıda söz alan temsilciler çalışmalardan duydukları memnuniyeti dile getirdiler.

Merkezin etkinliklerine katılmaktan büyük mutluluk duyduklarını ifade eden temsilciler, sınıf temsilciliği uygulamasına destek sözü verdiler.

İlerleyen günlerde sınıf temsilcileri TDV KAGEM çalışmalarından faydalanan tüm üyelerle iletişim kurmada köprü vazifesi görecek ve gönüllü faaliyetlerin artması için çalışmalar yürütecek.

TDV KAGEM BİRİMLERİ GÖNÜLLÜLERDEN GÜÇ ALIYOR

Yeni faaliyet döneminde hitap ettiği yelpazeyi genişleten TDV KAGEM, Kadın, Aile, Gençlik, Akademi ve Kültür Sanat Birimlerine yardımcı olan gönüllülerden güç alıyor.

Merkezle gönül bağı olan tüm üyelerine kapılarını açan TDV KAGEM, gönüllülerin desteğini alarak Birim çalışmalarının daha çok insana ulaşması için gayret gösteriyor. Gönüllüler, TDV KAGEM Birimlerinin çalışmalarına ışık tutuyor; önümüzdeki günlerde hayata geçirilecek olan projelerle ilgili fikir ve görüşlerini dile getiriyorlar. ■

TATARİSTAN HEYETİ

Tataristan Müslümanları Baş Müftüsü ve Dini İdaresi Başkanı İldus Faizov ile Cumhurbaşkanlığı Dini Kuruluşlarla İşbirliği Departmanı Başkanı Marat Gatin, Dini İdare Bilgilendirme ve Propaganda Dairesi Başkanı Rishat Khamudillin, Dini İdare Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Ruslan Nafisullin ve Dini İdare Eğitim Dairesi Başkanı Valiulla Yakupov Vakfımızı ziyaret etti.

Heyet onuruna Vakfımız genel merkezinde bir yemek verilerek görüşmelerde bulunuldu. Toplantıya Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Üyeleri Prof. Dr. Hasan Kâmil

Yılmaz ile Prof. Dr. Mehmet Emin Özafşar, Vakfımız Mütevelli Heyeti Üyelerinden Prof. Dr. Mustafa Sinaoğlu ve Burhanettin Aktaş ile Vakfımız Genel Müdürü Süleyman Necati Akçeşme, genel müdür yardımcıları İsmail Palakoğlu ve Yasin Uğraş katıldılar.

Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez Kazan'ın bir ilim merkezi olduğunu ve İslam tarihi açısından önemli bir yere sahip bulunduğunu belirterek, Tataristan'ın başkenti Kazan'ın büyük İslam âlimleri yetiştirdiğini de hatırlattı. Rusya'nın tarihinde barışın tesis edilmesinde Ebu Nasr Mercânî, Şehabettin Kursavî, Rızaeddin Bin Fahrettin gibi

âlimlerin büyük etkilerinin olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Mehmet Görmez, İslam âlimlerinin eserlerine önem verilmesi gerektiğini söyledi.

Tataristan Başmüftüsü Faizov da, baskı döneminde bütün camilerin kapatıldığını, kitapların yakıldığını dile getirerek, baskı döneminden sonra dini alanda yeniden bir canlanmanın olduğunu, medreselerin açıldığını, dini yaşamın hayat bulduğunu söyledi.

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Kazan'a din görevlisi gönderilmesi talebinde bulunan Faizov, bu konuyu önemsediklerini dile getirdi.

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez de bu hususta hemen yardımda bulunacaklarını söyledi. ■

AVUSTURYA İSLÂM CEMİYETİ BAŞKANI

Temaslarda bulunmak üzere ülkemize gelen Avusturya İslâm Cemiyeti Başkanı Fuat Sanaç ve beraberindeki heyet Vakfımızı ziyaret ederek, Vakfımız yetkilileri ile görüştü.

Vakfımız faaliyetlerinin anlatıldığı toplantıya Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez, Vakfımız Mütevelli Heyeti II. Başkanı Mazhar Bilgin, Vakfımız Denetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Şerafettin Gölcük, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Üyesi Prof. Dr. Hasan Kâmil Yılmaz, Vakfımız Genel Müdürü Süleyman Necati Akçeşme, Genel Müdür Yardımcıları İsmail Palakloğlu, Mustafa Tutkun ve Yasin Uğraş katıldı.

Türkiye Diyanet Vakfının özellikle yurt dışında yürüttüğü hizmetleri anlatan Prof. Dr. Mehmet Görmez, yurt dışındaki soydaşlarımızın eğitim

ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için Türkiye Diyanet Vakfının; Kırgızistan, Kazakistan ve Azerbaycan'da birer İlahiyat Fakültesi, Sofya'da bir Yüksek İslam Enstitüsü, Romanya'da bir kolej, yine Azerbaycan, Romanya ve Bulgaristan'da toplam beş imam-hatip lisesini açtığını ve bunun yanı sıra yurt dışından öğrenciler getirilerek ülkemizde eğitim ve öğretime tabi tutulduğunu söyledi.

Son yıllarda Türkiye Diyanet Vakfının ağırlıklı faaliyet alanının yurt dışına yönelik hizmetler olduğuna vurgu yapan Prof. Dr. Mehmet Görmez, Avrupa'dan Afrika'ya Balkanlar'dan Orta Asya'ya kadar Türkiye Diyanet Vakfının elinin uzandığını ve buralarda sosyal, kültürel, dini ve eğitime yönelik faaliyetler yürütüldüğünü söyledi.

Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdürü Süleyman Necati Akçeşme de Türkiye Diyanet Vakfının 1975 yılında kurulduğunu, Vakfın kuruluş amacının Diyanet İşleri Başkanlığınca yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirilecek hizmetlerin süratli ve etkin bir şekilde yürütülmesine, İslâm dininin gerçek hüviyeti ile araştırılmasına ve tanıtılmasına, toplumun din konusunda aydınlatılmasına yardımcı ve destek olmak, gereken yerlerde cami ve Kur'an kursları inşa edip donatmak, sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın desteklenmesine, yurt içinde ve yurt dışındaki vatandaş, soydaş ve dindaşlarımızın sağlık, kültür ve dini eğitim seviyesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak olduğunu söyledi.

Avusturya İslam Cemiyeti Başkanı Fuat Sanaç da, Türkiye'de bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek, gerçekleştirilecek faaliyetlerde işbirliği içerisinde olmaktan mutlu olacaklarını dile getirdi. ■

Yılın Yardım Kuruluşu Ödülü Türkiye Diyanet Vakfına

1995 yılından beri eğitim-öğretim hayatına devam eden Özel Ankara Aziziye Eğitim Kurumları bu yıl 6.sını düzenledikleri, kültürümüze katkı sağlayan isim ve kurumların ödüllendirildiği “Yılın Kültür Ödülleri” programında “Yılın Yardım Kuruluşu” kategorisinde Türkiye Diyanet Vakfı’nı ödüle layık buldu.

Okul Meclisi ve okul aile birliğinin aldığı kararlar ve öğrenciler arasında yapılan anket neticesinde; yılın yardım kuruluşu, yılın belgesel programı, yılın kültür programı, yılın sporcusu, yılın yazarı, yılın haber kanalı, yılın kültür elçisi ve yılın sanatçısı kategorilerinde seçimler yapıldı. Yapılan seçimler ve değerlendirmeler neticesinde Türkiye Diyanet Vakfı yılın yardım kuruluşu olarak ödüle layık görüldü.

Özel Ankara Aziziye Anadolu Lisesi konferans salonunda gerçekleştirilen programa Vakfımızı temsilen Mütevelli Heyeti II. Başkanı Mazhar Bilgin ile Vakfımız Genel Müdürü Süleyman Necati Akçeşme katıldı.

Programda, Yılın Yardım Kuruluşu ödülünü Vakfımız adına Vakfımız Mütevelli Heyeti II. Başkanı Mazhar Bilgin aldı.

Törende kısa bir konuşma yapan Mazhar Bilgin, Türkiye Diyanet Vakfının yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirdiği faaliyetleri dile getirerek eğitim ve öğretime katkısı olan herkesi tebrik etti.

Eğitimin Cenab-ı Allah’ın Hz. Adem (a.s)’ı yaratmasıyla başladığını belirten Mazhar Bilgin “Allah, Adem (a.s)’ı yarattıktan sonra ona bütün isimleri öğrettik diye buyurur.

Eğitim ve öğretim mesleği bilahare peygamberlere verilmiştir. Bütün peygamberler eğitici ve öğreticidir. Bir ülkenin ve milletin geleceği o milletin evlatlarına verilen eğitime bağlıdır. Bir Çin atasözünde bir yıl sonrasını düşünüyorsunuz pirinç ekiniz, on yıl sonrasını düşünüyorsunuz ağaç dikiyorsunuz düşünürsünüz insan yetiştiririz denmiştir.” dedi.

Mazhar Bilgin konuşmasının sonunda Özel Aziziye Öğretim Kurumlarının öğretmen ve kurucularını tebrik ederek, öğrencilere eğitim ve öğretim hayatında başarılar diledi. ■

Mustafa TUTKUN Vakfımız Genel Müdür Yardımcısı Oldu

1972 Çanakkale Biga'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Çanakkale'de tamamladı. 1990 yılında Çanakkale İmam Hatip Lisesinden mezun olduktan sonra Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesinde 3 yıl eğitim aldı. Daha sonra bu bölümü bırakarak Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde Uluslararası ilişkiler bölümünü tamamladı. 1999 yılında Kosova'ya giderek 4 yıl bir sivil toplum kuru-

luşunun Kosova, Makedonya ve Arnavutluk'taki çalışmalarını yürüttü. 2003-2005 yılları arasında çocuklarda karakter eğitimi üzerine yayınlar yapan bir derginin kuruluşunu üstlendi.

2005 yılından buyana uluslararası faaliyetlerde bulunan Tutkun özel kurumlarında yöneticilik yaptı. Bu süre zarfında 42 ülkeyi ziyaret etti ve buralarda afet, yardım ve kalkınma projelerinin uygulanmasında görev aldı, birçok uluslararası toplantı ve

konferansın organizasyonunu gerçekleştirdi. Çeşitli yayın organlarında makale ve köşe yazıları yazdı.

14.06.2011 tarihinde Vakfımızda Dış İlişkiler Müdürü olarak göreve başlayan Mustafa TUTKUN, 23.01.2012 tarihinden itibaren Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdür Yardımcılığı görevine atandı.

Evli ve 3 çocuk babası olan Mustafa Tutkun İngilizce ve Arapça'nın yanında orta düzey Arnavutça ve Malayca da bilmektedir. ■

Yasin UĞRAŞ Vakfımız Genel Müdür Yardımcısı Oldu

Burdur, Ağlasun'lu olan Yasin UĞRAŞ, Antalya Serik'te doğdu. İlk, orta ve liseyi Antalya'da tamamladı. Galatasaray Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliğinde okuyan Uğraş, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Ana Dalı, Yönetim ve Organizasyon Bölümünü bitirdi. Almanca İşletme Enformatiği bölümünde Yüksek Lisans derslerini tamamladı.

Profesyonel iş hayatına Boğaziçi Bilgisayarda başladıktan sonra, Batı Nakliyat ve Sertrans'ta Bilgi İşlem Müdürlüğü yaptı. Ardından kuruluşundan itibaren Gefco Lojistik'te on sene Bilgi İşlem ve Genel Satınalma Müdürlüğü ve Yönetim Kurulu üyeliğinde bulundu. Fransa ve

Avusturya'da Türkiye'yi temsilen birçok toplantı, seminer ve görüşmelere katıldı. Son olarak Türkiye, İran ve Irak Bilgi İşlem ve Satınalma Müdürü olarak görevliydi.

İzmit'te 140 bin m²'lik Türkiye'nin en büyük araç lojistik merkezinin kuruluşunda bulundu. Çeşitli otomotiv markalarına fabrikadan bayiye taşımacılık, depolama, araç hazırlama, modifikasyon ve aksesuar montajı hizmetlerinin verilmesini sağlayacak bilişim altyapısını kurdu. Aynı zamanda Tofaş ve Karsan otomobil fabrikalarında da üretim zincirinin son halkası olarak, aracı ana firma adına fabrikadan teslim alma ve nihai varış ülkesine kadar tüm nakliye organizasyonunu gerçekleştirme konusunda tam

bir entegre lojistik hizmetinin sağlanması için gerekli fiber optik altyapı ve bilgi sistemlerini kurdu.

Evli ve iki kız babası olan Uğraş, bazı Sivil Toplum Kuruluşlarında çeşitli yönetim kademelerinde çalışarak 2006 yılında Kongo'da ve 2011 yılında Kırgızistan'da görev aldı. İslami ve iktisadi araştırmalarda bulunmak üzere Pakistan, Hindistan ve Suudi Arabistan'a gitti. Yasin Uğraş iyi derecede Fransızca, İngilizce ve Almanca bilmekte olup, Arapça nosyonlara sahiptir.

Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyetinin 27.12.2011 tarih ve 1411/1 sayılı kararı ile 14.02.2012 tarihinden itibaren Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdür Yardımcılığı görevine atandı. ■

**Vakfımız Teftiş Kurulu Başkanlığına
Demirhan DİNÇ Atandı**

1964 yılında Ankara/Beypazarı'nda doğdu. Ankara Gazi İlkokulu'nu bitirdi. Ankara Merkez İmam-Hatip Lisesi ve Ankara Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi'nden mezun oldu. Vakfımızın 1992 yılında açmış olduğu sınavı kazanarak 01.03.1993 tarihinde Müfettiş yardımcısı olarak göreve başladı. 11.07.1995 tarihinde müfettişliğe terfi etti. Vakfımızın iştiraki olan çeşitli şirketlerde muhtelif dönemlerde yönetim ve denetim kurulu üyeliklerinde bulundu. Demirhan DİNÇ, 08.06.2009 tarihinden itibaren vekalet ettiği Teftiş Kurulu Başkanlığına 31.01.2012 tarih ve 1415/1-a sayılı Mütevelli Heyeti kararıyla asaleten atandı. Evli ve 3 çocuk sahibidir. ■

1962 yılında Trabzon/Sürmene'de doğdu. Samsun 30 Ağustos İlkokulu'nu bitirdikten sonra Samsun Merkez Ortaokulu ve Samsun Namık Kemal Lisesini bitirdi. 1979 yılında girdiği Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden 1985 yılında mezun oldu. 1985-1995 yılları arasında aile şirketinde yönetici olarak çalıştı. 1995-1998 yılları arasında Karabük ve Samsun'da Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni olarak görev yaptı. 1999-2009 yılları arasında Dental Malzeme İthalat-İhracat ve Pazarlama Şirketinde yöneticilik yaptı. Aynı zamanda 2003-2009 yılları arasında bir sivil toplum kuruluşunda yöneticilik görevinde bulundu. 2009-2012 yılları arasında Urfa ve Ankara'da Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni olarak görev yaptı. Ankara Pursaklar Lisesi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni iken 06.03.2012 tarih ve 1419/15 sayılı Mütevelli Heyet kararı ile TDV Yurtlar ve Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesi'ne İşletme Müdürü olarak atandı. Evli ve 1 kız, 3 erkek olmak üzere 4 çocuk babasıdır. ■

**Vakfımız
Yurtlar ve Sosyal Tesisler
İktisadi İşletmesi Müdürlüğüne
Selim GENÇTÜRK Atandı**

Kenan ORAL
Diyanet İşleri Başkanlığı
Basılı Yayınlar Dairesi Başkanlığı

Ömer Nasuhi BİLMEN

Beşinci Diyanet İşleri Başkanı (1883-1971)

*“Payidâr olmaz, hayatı mahv olur bir milletin
Sarsılıp bünyân-ı ahlâkı tereddî eylese”*

1883'te Erzurum'un Saslıoğlu köyünde dünyaya gelen Bilmen, küçük yaşta babası Hacı Ahmed Efendi'yi kaybetmesi üzerine Ahmediyye Medresesi müderrisi olan amcası Abdürrezzâk İlmî Efendi'nin yanında yetişti. İlk hocaları olan amcası ile Erzurum müftüsü müderris Hüseyin Râki Efendi'nin 1908'de vefatının akabinde ilim tahsili İstanbul ayağı başladı.

Çalışkan ve başarılı bir talebe olan Bilmen, Fatih Dersîâmlarından Tokatlı Şâkir Efendi'den icâzet aldıktan sonra Ders Vekâleti'nce açılan imtihanı kazanarak 1912 yılında dersîâmlık şehâdetnamesi aldı.

1913 yılında ise hukuk tahsili gördüğü Medresetü'l-kudât'ı birincilikle bitirdi.

Dolu dolu geçen bir eğitim hayatından sonra, Beyâzıt dersîâmlığı (1912), Fetvahâne-i Âli müsevvid mülazımlığı (1913) ve başmülazımlığı (1914), Hey'et-i Te'lîfiyye üyeliği (1915), Sahn medresesi kelim müderrisliği (1923), İstanbul müftülüğü (1943) görevlerinde bulundu. Yüksek İslam Enstitüsü'nde usûl-i fıkıh ve kelâm dersleri veren Bilmen, 30 Haziran 1960 tarihinde getirildiği Diyanet İşleri Başkanlığı göre-

vini, yönetimin ezanın Türkçe okunması ve benzeri dini konularda yaptığı baskılar neticesinde 6 Nisan 1961 yılında emekliye ayrılmak suretiyle terketti. Emekli olduktan sonra da ilmi çalışmalarına devam eden Bilmen 12 Ekim 1971'de İstanbul'da Hakk'ın rahmetine kavuştu.

O, hayatı boyunca gerek inanç, gerek ibâdet konusunda olsun mütebedeyyin bir Ehl-i Sünnet mensubu, mümtâz ve saygın bir din âlimi olarak insanların gözünde hayırla yâd edilen bir zât-ı muhteremdi.

Fıkıh-Hukuk alanındaki yetkinliğinin yanı sıra tefsîr, kelâm, ilm-i ahlâk ve felsefe alanında da geniş mâlumâta sahipti. Türkçe, Arapça ve Farsçaya şiir yazabilecek seviyede hâkim olan, tercüme yapabilecek seviyede Fransızcaya aşina olan Bilmen aynı zamanda edebî yönü güçlü bir âlimdir. Onun “eser-i sabâvet (çocukluk) olmak üzere” Farsça yazıp sonradan Türkçe’ye tercüme ettiği Nüzhetü’l-ervâh adında küçük bir dîvânının yanı sıra “İki Şükûfe-i Taaşşuk” isimli bir romanı da bulunmaktadır. Beyânülhak, Sırât-ı Müstakîm ve Sebîlürreşâd gibi dönemin takip edilen dini süreli yayınlarında gençlik döneminde yayınladığı pek çok edebi, ahlâkî ve fikhî içerikli makaleleri ise adeta sonradan telif ettiği ciltler dolusu kitaba bir ön hazırlık niteliğindedir. Edebî eserlerinde ve şiirlerinde de olsa İslâmî hassasiyetlerini ön planda tutan Bilmen’in asıl eserleri ise İslâmî ilimler alanındadır.

Başlıca eserleri şunlardır:

- *Hukûk-ı İslâmiyye ve Istîlâhât-ı Fıkhiyye Kâmûsu*: Türkçe’de fıkıhın bütün konularını muhtevi eser bulunmayışı ve Fetvâhâne-i Âlî’de üye olması hasebiyle Hukuk İlmi Yayma Kurumu’ndan gelen talep üzerine hazırlanan bu çalışma hukuk tarihi ve mukayeseli hukuk çalışmaları alanında Türkiye’de telif edilmiş ilk ve en kapsamlı çalışmadır.

- *Büyük İslâm İlmihali*: Müslüman halkın dini ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla kaleme alınan bu eser ağır bir Türkçeyle yazılmasına rağmen 2.5 milyonun üzerinde baskı yapmıştır.
- *Kur’ân-ı Kerîm’in Türkçe Meâl-i Âlîsi ve Tefsîri*: Zamanının ihtiyaç ve meselelerine cevap verecek şekilde yazılan bu tefsir, Kur’ân’ı anlamak isteyen halkımız için yararlı bir eserdir. Bununla birlikte ağır bir Türkçeyle yazılması ondan istifadeyi zorlaştırmaktadır.
- *Büyük Tefsir Tarihi*: İsminin tarih olmasına rağmen tefsir usûlüne dair kapsamlı bilgiler içermektedir.
- *Hikmet Goncaları 500 Hadîs-i Şerîf Tercümesi ve İzahı*: Senedsiz bir şekilde verilen hadis metinlerinin alfabetik olarak tasnif edildiği bu eser Fedâil ve edebî içerikli 500 hadisin tercüme ve izahını muhtevidir. Genelde sahih ve hasen hadislerden oluşan eserdeki rivayetlerin çoğu, Suyûtî’nin el-Câmiü’s-Sâğîr ile el-Münâvî’nin Künûzü’l-Hâkâik adlı eserlerinden alınmıştır.
- *Muvazzah İlm-i Kelâm*: Eserde başlıca itikadi ve kelâmî meselelerin yanı sıra modern felsefî akımların tenkidine de çalışılmıştır.
- *Mülehhas İlm-i Tevhîd Akâid-i İslâmiye*
- *Dini Bilgiler*: Diyanet İşleri Başkanlığı’nda çeşitli görevler için yapılan imtihanlara girecek

kimseler için sorulu cevaplı olarak hazırlanmıştır.

- *Dîni ve Felsefî Ahlâk Lügatçesi*: Konuşma dilinde ve edebiyatta kullanılan 770 kelimenin açıklandığı bir eserdir.
- *Kur’ân-ı Kerîm’den Dersler ve Öğütler*
- *Yüksek İslam Ahlakı*
- *Ashâb-ı Kirâm Hakkında Müslümanların Nezih İtikatları* ■

Kaynaklar:

- Rahmi Yaran, “BİLMEN, Ömer Nasuhi”, VI, 162-163
- Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat Albümü, Ankara, 2010, I, 27
- Talip Türcan, “Bir Fıkıh Âlimi Olarak Ömer Nasuhi Bilmen”, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, s. 6, 2005, 427-438
- Nesimi Yazıcı, “Ömer Nasuhi Bilmen’in Sebîlür-Reşâd ve Beyânü’l-Hak’taki Makaleleri Üzerine Bir Değerlendirme Denemesi” Diyanet İlmî Dergi, c. 33, s. 3, Ankara, 1977
- Hüseyin Elmalı, “Şiirleriyle Ömer Nasuhi Bilmen”, Diyanet İlmî Dergi, c. 34, s. 2, Ankara, 1998
- Şükrü Arslan, “Bilmen Tefsiri’nin Tefsir Literatüründeki Yeri”, AÜİFD, Erzurum, 2002, s. 18, 7-17
- Selçuk Coşkun, “Ömer Nasuhi Bilmen’in ‘500 Hadisi Şerif’ Adlı Eserinin Hadis İlmi Açısından Tahlili”, Ekev Akademi Dergisi, c. 1, s. 2, 1998

BİR AYET BİR HADİS

Salih ŞENGEZER
Diyanet İşleri Başkanlığı
Basılı Yayınlar Dairesi Başkanlığı

HER ZORLUKLA BİRLİKTE İKİ KOLAYLIK VARDIR!

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا . إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا .

*Elbette zorluğun yanında bir kolaylık vardır.
Gerçekten, zorlukla beraber bir kolaylık daha vardır.*

(İnşirah 94/5-6)

Allah Teâlâ, İnşirah Sûresi'nin baş tarafında 'Peygamber Efendimizin göğsünün yarılmasını', 'belini büken yükünün kaldırılmasını' ve 'adının yüceltilmesini' hatırlattıktan sonra insanların hiç akıllarından çıkarmamaları gereken bir ilkeyi zikretmiştir. Bu ilke de 'her zorlukla birlikte mutlaka bir kolaylığın bulunduğu' düsturudur. Bunun akabinde de bir iş tamamlanıp, kolaylığa erişildiği zaman, yeni bir işe başlamak gerektiği ve sadece Allah Teâlâ'nın rızasının istenmesi dile getirilmiştir. Tabi bu hitap görünüşte Rasulullah Efendimiz'e olsa da, O'nun şahsında tüm mü'minler için geçerlidir.

Ayet-i kerimede temel bir ilke olarak zikredilmiş olan 'her zorlukla birlikte mutlaka bir kolaylığın bulunması' durumu, ayetin lafzına edebi bir gözle bakıldığında şöyle yorumlanmaktadır: İlk ayette yer alan 'Şüphesiz her zorluğun yanında bir kolaylık vardır' ifadesindeki

'zorluk (el-Usr / العسر)' sözcüğü elif-lâm takısıyla marife olduğu için, devamında gelen ayette geçen 'zorluk (el-Usr / العسر)' ifadesiyle aynı olguyu ifade etmektedir. Bununla birlikte ilk ayetteki kolaylık (yusr / يسر) ifadesi ile ikinci ayette geçen kolaylık (yusr / يسر) ifadesi nekra oldukları için ayrı ayrı olguları

karşılamaktadır. Şu halde bu iki ayetin anlamı şöyle olmaktadır: 'Elbette her zorluğun yanında bir kolaylık vardır. Gerçekten, (aynı) zorlukla beraber bir kolaylık daha vardır.'

Rivayet olunduğuna göre, Rasulullah (s.a.v) bu ayet inince ferahlık ve neşe içinde gülerek çıkmış, "bir zorluk iki kolaylığı yenemez", "Zorlukla beraber bir kolaylık vardır, zorlukla beraber bir kolaylık vardır." demiştir. Efendimizin bu ifadeleri de yukarıdaki izahat ile açıklanmıştır.

Netice itibarıyla Allah'a ve ayetlerine imanı tam olan kula düşen, bir zorluk, sıkıntı, meşakkat ya da külfet durumuyla karşılaştığında ayette bildirilen kolaylıklardan bahşetmesi için Cenâb-ı Hakk'a yalvarmaktır. Zira Müslümanların ilk öğrendikleri dualardan olan ve sık sık yaptıkları *Rabbi Yessir* duası da bu anlayışın bir neticesidir: *Rabbim (işlerimi) kolaylaştır, zorlaştırma! Rabbim hayırla tamamla!* ■

Prof. Dr. Mehmet Akif Öztürk
TDV Özel 29 Mayıs Hastanesi
İç Hastalıkları ve Romatoloji Uzmanı

ROMATİZMA

Tanı ve Tedaviye Genel Bakış

Romatizmal hastalıklar toplumda sık görülen problemlerdir. Çoğunlukla uzun süren ve doğru teşhis ve uygun tedavi edilmedikleri sürece yaşam kalitesini azaltan, sakatlık ve işgücü kaybı yapabilen hastalıklardır. Romatizmal şikayetler arasında en sık görüleni eklem ağrısıdır. Ancak her eklem ağrısı romatizma olarak kabul edilmemelidir. Çünkü sıklıkla eklem etrafındaki yapılardan, kas veya kemiklerden kaynaklanan ağrılar eklem ağrısı ile karışabilir. Bu ağrılar en sık incinme, zorlanma gibi mekanik etkilere bağlı olarak gelişir. Bu nedenle, eklem ağrısı ile gelen kişide ilk yapılması gereken, öncelikle ağrının gerçekten eklemde kaynaklanıp kaynaklanmadığının değerlendirilmesidir. İyi bir öykü ve fizik muayene ile bu ayırımı yapmak mümkündür. Şikayetlerin başlamasından önce zorlama veya

kaza öyküsünün varlığı, şikayetlerin iş yaparken daha fazla iken istirahatte daha az olması, muayenede yapılan belirli provokatif testler ile ağrının tetiklenebilmesi, bu çeşit ağrı nedenlerini ortaya koymamıza yardımcı olur. Ayrıca yaygın ağrılı durumlar, vitamin eksiklikleri, tiroid bezinin az çalışması ile ortaya çıkan ağrılı durumları da eklem ağrısından dikkatli bir muayene ile ayırt etmek çoğu zaman mümkündür.

Eklem kaynaklı ağrıların romatizma olma ihtimali daha fazladır. Ancak “romatizma” kelimesi tek bir hastalığa işaret etmemektedir. Romatizmal hastalıkların çeşidi fazladır (Tablo 1). Bu hastalıklar kabaca iltihabi olan ve olmayan romatizmalar olarak ayrılabilir. Böyle bir ayırım, hastalıktan kaynaklanacak olan hasarı öngörebilmek açısından pratik fayda sağlayabilir. İltihabi olayların belirgin olma-

dığı “iltihapsız” romatizmalara örnek olarak, halk arasında “kireçleme” olarak da bilinen osteoartrit (artroz) verilebilir. Bu hastalık özellikle 50 yaş üzeri insanlarda sık görülür, eklemden hasar yapabilir, ancak belirgin iltihaba neden olmaz ve eklem haricindeki organlarda hasar yapmaz. Artroz, romatizmal hastalıklar arasında, iltihabi hastalıklara göre çok daha sık görülür. Öte yandan iltihabi romatizmal hastalıklarda, eklem haricinde kalp, böbrek, karaciğer, akciğer, göz, beyin, cilt gibi diğer organlar da etkilenebilir ve bu organlarda sıklıkla kalıcı olabilen hasarlar meydana gelebilir, hatta hasta kaybedilebilir. Bu nedenle, ağrının eklemde kaynaklandığına karar verildikten sonra, eklemden iltihabi özellik bulunup bulunmadığı belirlenmelidir. Eklem ağrısının istiharatte azalma göstermemesi, geceleyin artması iltihabi ağrılar için çok önemli bir özelliktir. Hastalar çoğu zaman sabahın ilk saatlerinde tutukluktan, yani etkilenen eklemi zor kullandıklarından, ancak günün ilerleyen saatlerinde kısmi bir rahatlama bahsedebilirler. İltihaplı eklemden hassasiyet olur, bazen şişlik, ısı artışı, kızarıklık fark edilebilir, hareketleri de çoğu zaman kısıtlı ve ağrılıdır. Bununla birlikte, kalçalar, leğen kemikleri gibi daha derin eklemlerde şişlik, kızarma gibi bulgular saptanamayabilir.

Vücudun hangi eklemine tutulduğu, eklemlerin ne şekilde tutulduğu romatizmanın çeşidini saptamak açısından önemlidir. Örneğin gut ve ailevi Akdeniz ateşi tekrarlayan eklem iltihabı yaparken romatoid artrit birden fazla eklemi simetrik

olarak tutar ve tipik olarak tutulan eklemlerde sürekli iltihap bulguları saptanır. Ankilozan spondilit (iltihaplı omurga romatizması) daha çok bel, kalça ve omurgayı tutar, daha az sıklıkla ayaklar ve dizleri tutar, elleri nadiren etkiler. Akut eklem romatizmasında ise yer değiştiren eklem iltihaplanması tipik bulgudur. Tutulan eklemler ve tutulum tipi haricinde, eklem dışı bulgular da tanı açısından ipucu verebilir. Behçet hastalığında ağızda çıkan yaralar, gözde iltihaplanmalar, cilt yaraları tipik bulgular iken, sedef romatizmasında %90’dan yüksek ihtimalle ciltte sedef yaraları saptanır. Bazen sık kanlı ishaller ve kilo kaybı barsak iltihabı ile ilişkili romatizmayı gösterir, bazen de tekrarlayan karın ağrısı ve ateş, ailevi Akdeniz ateşi tanısı koydurur. Ağız ve göz kuruluğu Sjögren sendromunu, ellerde soğuk havalarda belirginleşen morarma beyazlaşma gibi renk değişiklikleri sklerodermayı düşündürülebilir. Romatizmaların eklem dışı organları (böbrek, akciğer, kalp, karaciğer, beyin, cilt, göz gibi) tutabileceği, hatta bazen eklem şikayetinden önce bu organlarda hasar ile başlayabileceği de unutulmamalıdır. Bunun tersine, bazen romatizma dışı hastalıklar da romatizmaya benzer bulgular yapabilir. Bunların arasında brucella, verem, infektif endokardit (kal-

bin iç kısmının mikrobik iltihabı) gibi mikrobik hastalıklar ve bazı kanserler sayılabilir. Bu nedenle, romatizma tanısı koyarken çok dikkatli olunmalı, şüpheli durum varsa eldeki imkanlar ölçüsünde tüm tanısal işlemler yapılmalıdır.

İltihabi romatizmal hastalıkların nedenleri ve oluş mekanizmaları tam olarak bilinmemektedir. Ancak genel olarak vücudun kendi dokusunu tanıma yeteneğinin ve/veya iltihabi olayları kontrol etme yeteneğinin kaybolmasından bahsedilebilir. Bu şekilde vücut kendi organlarını yabancı bir doku gibi görerek tahrip etmeye başlar, kontrol edilemeyen iltihabi olaylar da vücuda zarar verir. Hastalarda ailesel yatkınlık önemlidir, ancak tek etken değildir. Birçok romatizma hastasının birinci derece akrabalarında romatizma bulunmaktadır. Ancak ailede bir romatizma hastasının olması, kişide benzer bir romatizmanın gelişmesi açısından risk artışı getirir. Yine de hastalığın başlamasında çevresel faktörlerin rolü de büyüktür. Bu çevresel faktörler arasında bazı mikroplar, toksinler, bazı özel hastalıklarda ultraviyole ışık, aşırı stres, sigara kullanımı sayılabilir. Ancak bu etkenlerin her birisi kolaylaştırıcı faktör olarak rol oynayabilir. Çünkü aynı faktörler birçok kişide romatizma oluşturmamaktadır. Yaygın kanaatin aksine, yağmur ve nem gibi mevsimsel faktörlerin romatizma üzerine belirgin bir etkisi yoktur. Yağmurlu ve soğuk havalarda bazı kişilerce hissedilen sızı ve ağrılar, sadece kişinin soğuk hava ve neme karşı hassasiyetidir.

Romatizmal Hastalık Tanısı İçin Kullanılan Tetkikler

Romatizmal hastalıkların tanısı ve takibinde kullanılan testleri 3 ana grupta incelemek mümkündür.

1. Temel Testler

Romatizmal hastalıklar kan tablosunda, karaciğer testlerinde, böbrek testlerinde bozulma yapabilir. Bunun haricinde romatizma tedavisinde kullanılan ilaçlar da kansızlık, trombosit düşüklüğü, beyaz küre düşüklüğü, kan şekeri yüksekliği, karaciğerde hasar, idrarda protein kaçağı gibi yan etkilere yol açabilir. Bu nedenle başvuran her hastada tam kan sayımı, kan şekeri, karaciğer fonksiyon testleri, böbrek fonksiyon testleri, idrar analizi istenmelidir. Bu testlerin istenmesinde amaç, hem hastalığa bağlı tutulum olup olmadığının saptanması, hem de muhtemel ilaç yan etkisini takip edebilmek için tedavi öncesi değerlerin belirlenmesidir.

2. İltihabi Parametreler

Başta eritrosit sedimentasyon hızı ve C reaktif protein olmak üzere, bazı kan parametreleri kanda iltihabın olup olmadığını gösterebilir. Ayrıca bu parametrelerin değerleri, iltihabın şiddeti ile genel bir paralellik gösterirler. Yani şiddetli iltihap durumunda daha yüksek olurlar. Ancak bu testler doğru yorumlanmalıdır. Çünkü bu testler romatizmal olmayan iltihabi durumlarda da yükseltiler. Örneğin basit soğuk algınlığı gibi mikrobik hastalıklarda da iltihap parametrelerinde geçici yükselmeler olabilir. Birçok mikrobik hastalık haricinde yaralanmalar, ameliyatlar, yanık, kanser gibi durumlarda da iltihap testleri bozulabilir. Nadiren, herhangi bir neden olmadan da iltihap testlerinde yükselmeler saptanabilir. Son olarak, bazen aktif iltihabi romatizmal bir hastalık olsa bile, kandaki iltihap testleri normal sınırlarda kalabilir. Bu nedenlerden dolayı, iltihap testlerini doğru yorumlamak, laboratuvar testlerini hastanın şikayetleri ve fizik muayene bulguları ile birlikte değerlendirmek gerekir.

3. Tanısal Testler

Romatoloji uygulamalarında tanı koymak amacıyla geliştirilmiş birçok kan testi vardır. Romatoid faktör ve antinükleer antikor bunlardan en çok kullanılanıdır. Hastanın şikayetlerine göre birçok değişik test de istenebilir. Örneğin romatizmayı

taklit eden bir mikrobik hastalık olan brucella tanısı için kullanılabilecek kan testleri de mevcuttur. Ancak bilinmelidir ki her test için yanlış sonuçlar çıkabilir. Yani hasta olan kişilerde testler normal gelebilirken hasta olmayan kişilerde de zaman zaman yalancı pozitif sonuçlar ile karşılaşılabilir. Bu nedenle, az önce yazdığımız gibi testler dikkatli bir şekilde hastanın şikayetleri ve muayene bulguları ile birlikte değerlendirilmelidir. Kan testleri haricinde röntgen, ultrasonografi, bilgisayarlı tomografi, magnetik rezonans görüntüleme, ekokardiyografi, EMG gibi farklı yöntemlere, bazen de biyopsilere başvurulabilmektedir. ASO isimli testten bahsetmekte fayda vardır. Bu test, sadece bir tek çeşit romatizmanın tanısında yardımcı olabilecek iken, ne yazık ki birçok meslektaşımız tarafından hala romatizma için bir tarama testi olarak kullanılmaktadır. ASO, sadece bir çeşit bakteri sonrası reaksiyon olarak gelişebilen akut romatizmal ateş isimli hastalığın tanısında yardımcıdır. Bu hastalıktan şüphe edilmiyor ise istenilmemelidir. Ayrıca herhangi bir eklem şikayeti olmayan bir kişide ASO yüksek diye tedavi verilmemelidir, çünkü bahsedilen mikrobik hastalıktan sonra ASO değeri kanda birkaç ay daha yüksek kalabilir.

Romatizmal Hastalıkların Tedavileri

İltihapsiz romatizmaların kesin tedavisi ne yazık ki yoktur. Bu hastalıklarda tedavi, hastanın şikayetlerini azaltmaya yarayan analjezikler ve fizik tedavi uygulamaları ile sınırlıdır. Ancak yaşam kalitesini artırmaya yarayan hayat stil değişiklikleri de

hastaların daha az ağrılı ve daha konforlu bir hayat sürmelerine yardımcı olur. Bunun haricinde uygun hastalara yapılan ortopedik müdahaleler ile çoğunlukla iyi sonuç alınır. Banyo ve kaplıca tedavileri de, bu hasta grubunda bir çeşit fizik tedavi kapsamına da değerlendirilebilir.

İltihabi romatizmal hastalıklarda temel tedavi ilaç tedavisidir. Uygun ilaç tedavisi ile hastalar büyük oranda rahatlar. Yürüyemeyen, basamayan, tutulan eklemleri kullanamayan hastalar, uygun tedavi sonrası sağlıklarına kavuşabilirler. Hatta vaktinde yapılan iyi ilaç tedavisi ile, yaygın kanaatin aksine, romatizmal hastalıktan tamamen kurtulmak bile mümkün olabilir. Kullanılan ilaçların çoğu, fazla çalışan vücut savunma sistemini dengelemeye yardımcı olan ilaçlardır. Ancak ilaç tedavisi uzun sürmelidir. Sıklıkla ömür boyu tedavi gerekebilir. Bu nedenle kullanılan

ilaçların yan etkileri iyi bilinmeli ve uygun tedbirler alınmalıdır. Örneğin karaciğer üzerine yan etki yapabilecek bir ilaç kullanılıyor ise belli aralıklarla karaciğer testleri yapılmalı, olumsuz bir durum varsa ya yan etki yapan ilaç dozu azaltılmalı ya da değiştirilmelidir. Bunun haricinde, iltihabi kontrol eden ilaçların yan etkilerini azaltmak için bazı destek tedavileri de verilebilir. Fizik tedavi ve kaplıca gibi yöntemler, iltihabi romatizma tedavisinde genel olarak uygulanmaz. Ancak seçilmiş vakalarda, hastalıktan kaynaklanan malûliyetin rehabilitasyonu amacıyla uygulanabilirler.

SONUÇ

Romatizmal hastalıklar toplumda yaygındır. İltihabi romatizmalar ise daha az sıklıktadır,

ama eklem dışı organlarda da hasar yapabilmeleri ve bazen de hayatı tehdit edebilmeleri nedeniyle daha tehlikelidirler. Romatizmayı teşhis etmek ve tipini belirlemek için birçok test kullanılabilir. Ancak romatizma tanısında kullanılan testlerin romatizma olmayan hastalarda da pozitif olabilecekleri, bazen de romatizma hastalarında negatif sonuç verebilecekleri unutulmamalıdır. İltihabi romatizmal hastalıklar tedavi edilebilir, ancak tedavi sürece uzundur. Bu nedenle kullanılan ilaçların yan etkileri iyi bilinmeli ve takip edilmelidirler. Tedavi sırasında sorun oluşur ise durum tekrar değerlendirilmeli, tanı yanlışlığı, tedaviye bağlı yan etki, veya romatizma haricinde başka bir hastalık varlığı gibi ihtimaller göz ardı edilmemelidir. ■

Tablo 1. İltihabi romatizmal durumlardan bazıları

- Romatoid artrit
- Erişkin Still hastalığı
- Sistemik lupus eritematozus (SLE)
- Antifosfolipid antikor sendromu
- Sjögren sendromu
- Sistemik skleroz (skleroderma)
- İnflamatuvar miyopatiler (iltihabi kas romatizması) (dermatomiyozit, polimiyozit)
- Polimiyalji romatika
- Vaskülitler (damar iltihapları) (temporal arterit, Takayasu arteriti, poliarteritis nodosa, Wegener granülo-matozu, Churg Strauss sendromu, mikroskopik polianjiitis, Henoch-Schönlein purpurası)
- Behçet hastalığı
- Ailevi Akdeniz ateşi (FMF)
- Ankilozan spondilit (omurga romatizması) ve diğer seronegatif spondiloartropatiler (psöriatik artrit-sedef romatizması, reaktif artrit)
- Akut eklem romatizması
- Gut, yalancı gut

YENİ YAYINLARIMIZ

PROF. MUHAMMED B. TAVÂT ET-TANCÎ

İslâm Düşüncesi Üzerine MAKALELER

Editör : PROF. DR. SÖNMEZ KUTLU

Dinin emirleri ve mükellefiyetleri, sadece insanın aklını muhatab almıştır. Düşünme, anlama ve mes'uliyet yüklenme kudretini kaybetmiş olan bir kimse dinî mükellefiyetlere muhatap değildir. Din, insanda düşünme kuvveti ve dinî emirleri anlama kudreti mevcut olduğu müddetçe vardır. Dinî emirleri anlayacak vasıtası bozulan veya onu kaybeden kimse için din diye bir şey yoktur. Bu sabit gerçek bizi şu kanaata ulaştırıyor: Dinler, insana hitap ederek onu mükellef kıldığında, insanı, bütün sıfatları, kuvvetleri, meyilleriyle ve bu kuvvetlerden ve meyillerden doğacak eserleri, maddî ve manevî fiilleriyle beraber kabul etmiştir. Dinler bir gün bu kuvvetlerden veya dinî emirler ve tekliflere muhalif bir davranış zuhur etmesin diye mükellefiyetlerini yüklediği insandan, kuvvetlerinden herhangi birini muattal kılmasını emretmemiştir. Bundan dolayı, insanın akli, onu başkalarından ayıran özelliğini teşkil etmiş ve sadece bu özelliğinden ötürü, dinin prensipleri ve mükellefiyetlerine muhatap bulunmuştur. Ve yine bu akıl vasıtasıyla insan, dinin hitabını ve emirlerini anlar. Umumî olarak bu akıl, kendisine güvenilir, hükmü makbûl ve dinî ve ilmî meseleler de kendisine başvurulacak bir hakem durumundadır. Buradan şunu anlıyoruz ki; din ve ilim insanın hayatında doğru yolu bulmak için başvurduğu iki esaslı rehberini teşkil etmiştir.

Şeyh Gâlib edebiyât sahnesine çıktığı zamanda yani XVIII. yüzyılın son çeyreğinde Divân şiiri bilhassa Nâbî tesiri altında bulunuyordu. Şeyh Gâlib, "Hüsn ü Aşk" adlı eserinde "Eski şâirlerin taze mazmûn bırakmayarak hepsini tükettiklerini, zamâne şâirlerinin ise eskileri taklidden başka bir şey yapmadıklarını, halbuki sanatın, şahsiyet ve yenilik demek olduğunu, başkalarını taklid etmekle sanat eserleri vücuda getirilemeyeceğini" ifade etmektedir. Ona gelinceye kadar, asırlardan beri yetişmiş büyük şâirler, muhtelif şiir nev'ilerinde en yüksek örnekleri vermişlerdi. Fuzûlî, Bâkî, Nedîm'i, ne mesnevîde, ne kasîdede, ne de gazelde onların üstüne çıkmanın imkansız olduğunu gören, diğer taraftan da mutlaka bir yenilik yapmak lüzumunu duyan Gâlib, kendinden önce gelen şâirlerin kullandıkları mazmûnları, sembolleri, yeni parlak renklerle boyayarak yeni bir tarz meydana getirmeye muvaffak olmuş bir şâirdir.

Şeyh Gâlib, divân şiirine bir yenilik getirmiştir. Onu yalnız "Hüsn ü Aşk" şâiri sanmak da doğru değildir. Divân dikkatlice tetkik edildiğinde, şâirin kudreti ve hususiyeti kaside başlangıçlarında, müsemmatlarda ve gazellerinde de açıkça görülür.

Divân tenkidli metindir. Ayrıca Sultan III. Selim tarafından 1207 / 1792 yılında hattat Ahmed Yüsri b. Muhammed Nazif'e yazdırılmış orjinal metin kitabın sonunda yer almaktadır.

Elinizdeki bu eserde, Osmanlı şiirinin tekâmülü üzerinde müessir olmuş bu kudretli şâiri daha iyi anlamak için şiirleri mısra mısra incelenerek dinî, tasavvufî ve edebî unsurlarını tespit ederek şiirlerinin özlü bir tahlili yapılmak suretiyle şâirin ilham kaynağı ortaya konmaya çalışılmıştır.

ŞEYH GÂLİB DÎVÂNİ

İSLÂM MEDENİYETİ TARİHİ

PROF. DR. İBRAHİM SARIÇAM
PROF. DR. SEYFETTİN ERŞAHİN

İlim, sanat, birlikte yaşama tecrübesi ve hoşgörü başta olmak üzere çeşitli sahalarda insanlığa önemli katkılarda bulunmuş olan İslâm medeniyetinin, bir taraftan medeniyetlerarası ilişkilerin son derece önem kazandığı, diğer taraftan medeniyetler çatışması tartışmalarının yaşandığı günümüzde, esasında hemen her yönünün bir dizi çalışma konu yapılması elzemdir.

Geniş bir coğrafyada yüzyıllar boyunca hakim olan İslam medeniyetinde münferiden veya bazı mevzii olumsuz gelişmeler yaşanmışsa da, bu çalışmada esas olarak söz konusu medeniyetin insanlığa önemli katkılar sağlamış olan yönleri/tecrübeleri tanıtılmıştır. Konular ele alınırken ayrıntıya girilmemiş, temel fikirler verilmekle yetinilmiş; özellikle klasik dönem ve İslâm coğrafyasının geneli göz önünde bulundurulmuş; ancak bazı konularda Türk tecrübesi biraz daha vurgulanmıştır.

HADİS VE BİLİM

DR. OSMAN ORUÇHAN

Son zamanlarda, hadislerin sıhhati ve anlaşılması konusunda klasik yöntemin yetersizliklerini ortaya koyan çalışmalar yapılmış, yeni yöntem arayışlarına gidilmeye başlanmıştır. Bu eserde, pozitif bilimlerin ilgi alanına giren hadis metinlerinin sıhhatinin belirlenmesinde ve bunların bilgi değerinin tespitinde modern bilimin verilerinden yararlanma konusu tartışılmaktadır. Tarih boyunca İslam âlimlerinin bu konuda ne yaptıkları, nasıl düşündükleri ortaya konulmuş, ret veya kabul edenlerin gerekçeleri değerlendirilerek bu tür hadisleri tetkik ve tenkitte takip edilecek bir yöntem önerisi sunulurken pek çok uygulama örneği verilmiştir.

KİTAP İSTEME ADRESİ

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYIN MATBAACILIK ve TİCARET İŞLETMESİ
Alinteri Bulvarı 1256. Sokak No: 11 Ostim - Yenimahalle / ANKARA
Tel : (0.312) 354 91 31 - Faks : (0.312) 354 91 32
www.diyantevakfiyayin.com.tr - bilgi@diyantevakfiyayin.com.tr

Vakıf geleneğinin çağdaş bir versiyonu olarak **13 Mart 1975** tarihinde kurulan Türkiye Diyanet Vakfı Vatandaşlarımızın desteğiyle 37 yaşına girdi.

Toplumsal huzuru, dayanışmayı, barış ve birlikteliği sağlayan her çabayı, toplumun dini, sosyal ve kültürel gelişmesine yönelik her faaliyeti önemseyen Türkiye Diyanet Vakfı, sosyal sorunlar karşısında duyarsız kalmamayı, bunların giderilmesi ve şartların iyileştirilmesi yönünde çok yönlü ve uzun soluklu bir çaba göstermeyi insani ve dini bir görev kabul etmiş ve bu alanda siz değerli vatandaşlarımızın desteğiyle önemli hizmetlere imza atmıştır.

Türkiye Diyanet Vakfı; bundan böyle de hem yurt içinde toplumumuzun, hem

de yurt dışındaki soydaş ve dindaşlarımızın beklenti ve ihtiyaçlarını dikkate alarak, kaliteli hizmet anlayışını en üst seviyede vererek, kaliteyi sürekli iyileştirme prensibiyle faaliyetlerini gerçekleştirecektir.

“İnsanların en hayırlısı, insanlara faydalı olandır” düsturuyla hareket eden Türkiye Diyanet Vakfı, siz değerli vatandaşlarımızın maddi ve manevi destekleriyle; hizmet alanlarının çeşitliliği ve toplum hayatının her kesitini gören vizyonu ile benzeri olmayan bir hizmet ve hayır kuruluşu olmaya devam edecektir.

Vakfı kuranlar, ona güç ve istikamet verenler, onu başarıyla bu güne getirenler, Türk Milleti'ne böylesine bir müessese armağan edenler

çok az faniye nasip olacak bir şerefın sahipleridir. Hayırlarının, Allah katında en makbul hayırlardan biri olmasını temenni ediyor, ahirete intikal edenlere Allah'tan rahmet, hayatta olanlara sağlık, saadet ve uzun ömür diliyoruz.

Ayrıca; kurulduğu günden itibaren, Vakfımızın niyet ve istikametini, şaşmaz bir sağduyuyla okuyan, her türlü desteğiyle her zaman yanımızda olan asil milletimize; temel hizmetlerimizde yolumuzu açan, bize güç ve destek veren devletimize; yakın ilgileriyle ve her zaman yadedeğimiz hassasiyetleriyle, tecrübelerinden ve tavsiyelerinden daima faydalandığımız devlet adamlarımıza teşekkür ediyoruz.

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

"Hep birlikte Allah'ın ipine (Kur'an'a) sımsıkı sarılın.
Bölünüp parçalanmayın.
Allah'ın size olan nimetini hatırlayın.
Hani sizler birbirinize düşman idiniz de
Allah gönüllerinizi birleştirdi ve
O'nun nimeti sayesinde kardeş oldunuz..."
(Âl-i İmrân Suresi, Ayet: 103)